

Nálí Hírlap

Onor. Biblioteca

követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRÉ
vezetésével

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkezősség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 84.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

HŰSÉG

Szeretek a szavakkal játszani, kézbe venni őket, megforgatni, valahogy úgy érzem, hogy külön teste van mindegyiknek, színe, illata, zamata, hogy a betűkből összerótt szó kemény, vagy puha fogású, átlátszó vagy tömör

Ma véletlenül ez a szó foglalkoztatott, hogy hűség. Ha becsukom a szemem, átlátszó, kemény alakot látok, valami különös, fehér fényű kőből faragva, nem írom megkülönböztetni, hogy kristály, vagy gyémánt, de annyit látok, hogy simára van csiszolva, nincsen rajta egyetlen kiálló pont, melyet le lehetne róla törni, vagy amelybe bele lehetne kapaszkodni. Sima, fényes és kemény. Leszűrik róla minden, a rosszindulat, a harag, a féltékenységi és irigységi. Nem tudom, férfit, vagy nőt ábrázol-e, mindenesetre embert, kivétközve az emberi gyengeségekből tisztán, fehérén, megkülönböztethetetlenül. En így látom a hűséget. Valami rajtunk kívül álló erő, nagyobb, mint mi és mégis belőlünk való, ösztönzerű ragaszkodás egy emberhez, egy gondolathoz, mindegy hogy mihez, fő az érzés, mely belőlünk nőtt és most uralkodik felettünk. Az olyan ember, akiben nincsen hűség valami iránt, üres és meddő marad, bármilyen tehetséges is máskülönben. Tettei összeköttetés nélkül alának sort életében, nincsen meg közöttük az összefogó erő, mely mint téglák között a mészkötés, egy épülette fogja őket egybe.

Régi századokban legfőbb erénynek tartották a hűséget az uralkodó iránt. Az újabb kor ennek fölébe helyezi az uralkodó hűségét népe iránt. A kettő végeredményben ugyanaz. Különbség csak az, hogy az uralkodót vagy a népet helyezik-e arra a polera, hol az egyik a hűséget megkívánhatja a másiktól. Szerintem úgy az egyik, mint a másik tartozik ezzel, épp úgy, mint minden egyes ember hűséggel tartozik felebarátjának, elveinek, mindannak, amivel összeköttetésben áll az életben. A hűség ragasztó ereje nélkül széjfelelik minden, az országok, népek, családok; az emberek, egyedül állva, visszasüllyednek a barlanglakók szintjére.

A hűség fogalmát legáltalánosabban a férfi és nő szerelmére szokták alkalmazni, még pedig, igen szűkmarkúan, egyesgyedül a szó fizikai értelmében. Hűségnek nevezik általában azt a nőt vagy férfit, aki az Irás szavai szerint, férjével vagy feleségével „megelégszik”. Szerintem ez a „megelégszés” a hűségnek csak legalacsonyabb fokát jelenti. Ami ezután jön, a valódi hűség, az élti minőségű, amikor minden gondolat, minden érzés a párjának vissziangja amikor az egyik ember nem tehet olyat, hogy a másiknak az érzése megcsappanjon tőle, még akkor sem, amikor néha megbánt és bánatot okoz, mert a hűséget nem a másik oltja belénk, az önmagunkból nő és sarjadzik.

A hűség épp úgy velünk született tulajdonság, mint a hajunk színe. Lehet színel megváltoztatni, de mélyen bennünk újra felül a fejét, ha jól odafigyelünk, észrevesszük a haj tövében a kiütőző régi színt. Akármé szétölt fogva hűtelen, az mindig és minden életkörülmény között meg fogja találni azt a szöget, melyre elveit felakassza, legyenek azok jobb vagy baloldaliak, házassággal, iradalommal vagy politikával összefüggőek. En úgy tapasztaltam eddig, hogy a hűség egyike azoknak az alapvető tulajdonságoknak, melyek minden emberi megnyilvánulásban okvetlen kiütözköznek természetesen nem lehet egyenlő mértékkel mérni ezeket a megnyilvánulásokat, mert példának okáért a leghűségesebb hajlamu régi török pasa is okvetlen tartott magának háremet, ellenben minden valószínűség szerint nem csapta el megvénült feleségét, hanem továbbra is tisztelőben tartotta, mint gyermekei anyját, bár őt, az ottani szokásokhoz híven, idővel néhány fiatalabbal pótolta. Ezt nálunk hűtlenségnek minősítik, ott azonban nem volt az. Fel-fogás és éghajlat dolga.

Nemrég olvastam egy könyvet, melyben azt mondta valaki egy ismerőséről, aki meghalt és akit általában nem tulságosan szíveltek a többiek:

— Ne bántsátok, ő mindig hű volt önmagához.

Elgondolkoztam ezen a mondáson. Különösen hangzik, mint dicséret, mert hogyan lehessen valaki önmagához is hűtelen? De aztán megértettem. Az emberek nagy átlaga gyöngé és gyáva. Gyöngé kifejeleszteni egyéniségét és gyáva kitartani meggyőződéséi mellett, amikor azok ellentétben állnak a többség felfogásával. Aki hű marad önmagához, az gyakran összeütközik mások nézetével, talán nem is mindig kellemes társ, de mindenesetre jellemes ember, bár ritkán közkedvelt. Az egyes emberhez való hűséget még inkább eltűrik és megbocsátják a többiek, mint az elvekhez, felfogásokhoz és meggyőződésekhez való töretlen ragaszkodást. Ez valahogy idegenszerű és kissé félelmetes, mint Prometheus lehetett a földönlakóknak, amikor lelopta az égből számukra a tüzet.

Szép tulajdonság a hűség, nagy, fontos és erős.

Nélküle sem országot, sem népet összefertani nem lehet. Egyebet sem, semmit. Olyan ő a tulajdonságok között, mint a vasszerkezet a betonépületben, mint hátgerinc az élő szervezetben, ha kivesszük, összeroskad az egész. Nem külső fitogtatásra való; szerény és csöndes és halkszavu, de egész emberi jellemet nélküle elképzelni nem lehet. A bátorság csillogóbb, a jóság, szelidség pu-

hább, a szeretet melegebb, de a hűség erősebb és megbízhatóbb, nélküle céltalanul bolyong a többi tulajdonság az élet útjain.

Meghajthatjuk fejünket az előtt, a tinek sarkóvén joggal áll a felirás: „Hűséges volt önmagához és azokhoz, akiket szeretett”.

BETHLEN MARGIT

Inváziós óriáshajóhad Ausztrália előtt

A japán partraszállás állítólag már megkezdődött — Az angol-szászok nem tartják be a tengeri hadviselés nemzetközi szabályait Japán megtorló intézkedésekkel válaszó

Mac Arthur amerikai tábornokot, aki eddig a Fülöp-szigeteken levő amerikai haderő utolsó maradványait vezényelte, mint már megirtuk, az ausztráliai szövetséges haderők főparancsnokává nevezték ki. Mac Arthur tábornok feleségével és fiával együtt még kedden repülőgépen Ausztráliába érkezett. Vele együtt menekült át Ausztráliába a Fülöp-szigetektől az egész vezérkar is.

Mac Arthur tábornok kinevezéséből kiviláglik, hogy a szövetségesek milyen óriási jelentőséget tulajdonítanak Ausztrália védelmének. Előzőleg már jelentették, hogy amerikai csapatok érkeztek Ausztráliába és Melbourneban kijelentették, hogy a szövetségesek nagy csapategységeket és légierőket gyűjtenek össze Ausztráliában, hogy a japán támadásra felkészüljenek.

Az amerikai tábornok olyan pillanatokban érkezett Ausztráliába, amidőn az egész népet nagy nyugtalanság tölti el az egymásnak ellentmondó híresztelések miatt. Különböző japán támadási tervekről, sőt már japán partraszállásról is terjedtek el híresztelések Ausztráliában. Washingtonban természetesen cáfólni igyekeznek azt a hírt, hogy a japánok már partraszálltak. Ez a hír, — mint mondják — valószínűleg úgy terjedt el, hogy egy Reuter-jelentést hibásan fordítottak le franciára. A Német Távirati Iroda ismerteti a „Daily Telegraph” jelentését, amely szerint Anglia és az Egyesült Államok erkölcsi kötelességének tartja, hogy Ausztráliának minden kért segítséget megadjon. Nagy hátrány az, hogy Ausztrália lakossága csak töredéke Japánénak. Ezért sürögősen szükséges, — írja a „Daily Telegraph”, — hogy Ausztrália elsősorban a tengeren és a levegőben kapjon erősítéseket. Az északamerikai közvélemény tisztában van azzal, hogy Ausztrália sorsa az Egyesült Államok érdekeivel szorosan összefügg.

A távolkeleti hadieseményekről alábbi jelen téseinkben számolunk be:

A japán előnyomulást nem lehet feltartóztatni

A „Corriere della Sera” című milánói lap sanghai jelentése szerint a japán hajórajt, amelyet március 14-én a Buka-szigetközé közel, a Salomon-szigetek északi vidékén jeleztek, március 16-án a Korall-tenger középső szakaszán, a Chesterfield-szigetek északi részénél látták felbukkanni. A több egységből álló raj, amely Uj-Kaledónia felé tartott, ötszáz kilométernyire volt a szigettől és kilencszáz kilométernyire Ausztrália keleti partjaitól. Ugy látszik, hogy a hajórajhoz egy nagy repülőgépanyahajó is tartozik.

Az olasz lap sanghai tudósítója ezzel kapcsolatosan megállapítja, hogy

a japánok előnyomulása Uj-Guineában gyors ütemben folyik, Port Moresby irányában.

A La Salamaraból jövő japán csapatok már Port Moresby közelébe érkeztek és áttörtek az ellenséges vonalakon. Az ausztráliai csapatok végső ellenállása

előjából megerősítették a moresby öböl körül húzóó hegységet.

A japán bombázók több ízben támadtak

Port Moresby katonai berendezéseit.

Port Moresby, melynek eleste küszöbön áll, igen nagy befogadóképességű, azonkívül lehetővé teszi a közvetlen érintkezést az Ausztrália északi részén fekvő Port Darwinnal.

A Csütörtök-szigetről közvetlenül ellenőrizhető a Torres-tengerszoros és a York-fok, Ausztrália legészakibb pontja. Az ausztráliaiak 1939-ben katonai kikötőnek rendezték be és több repülőteret építettek.

PORT MORESBY BOMBÁZÁSA

Tokióból jelenti a Domei ügynökség, hogy a japán légierő tegnap két ízben intézett bombatámadást Uj-Guinea legfontosabb hadikikötője, Port Moresby ellen. Katonai berendezésekben súlyos károk keletkeztek.

A katonai helyzet japán szempontból kedvezően fejlődik

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Shimada japán haditengerészeti miniszter összefoglaló jelentést tett a japán haditengerészet eddig végrehajtott hadműveleteiről. Külön hangsúlyozta a haditengerészet s a japán hadsereg szoros együttműködését, amely különösen hatásosan mutatkozott meg a Jáva-ért folyó küzdelemben. Shimada kijelentette, hogy a szarabajai és a bataviai kettős tengeri csatában, amely február 27-től március 1-ig tartott, a japán tengerészeti harci erők teljesen felmorzsolták ten-

geri ellenfeleiket és ezzel szabaddá tették a Jáván való partraszálláshoz az utat a japán csapatszálító hajóhadnak. Shimada élesen szembe fordult az ellenséges propagandának a japán hajóvesztésegekről, hangoztatott állításaival és nyomtatásosan hangsúlyozta, hogy a császári főhadiszállás közleményei a legteljesebb mértékben megfelelnek az igazságnak. A katonai helyzet Japán szempontjából kedvezően fejlődik.

Büntető expedíció — a kommunisták ellen

Sanghaiból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán hadsereg szóvivője közölte, hogy a csunking-kínai csapatok és a kommunisták közötti feszültség újabb nyílt összetűzésre vezetett.

A Tangapo tábornok parancsnoksága alatt álló 31-ik

kínai hadsereg a Hantechi tábornok vezetése alatt álló kiangsui 63-ik hadsereggel karöltve büntető expedícióra indult a déli körzetben garázdálkodó kommunisták ellen.

Hat nap alatt ötszáz kilométert meneteltek a japánok Szumatra szigetén

Berlinből jelentik: A távolkeleti események közül változatlanul Ausztrália áll az érdeklődés homlokterében. Berlinben Nagybritannia pozíciójának további gyengülését látják abban, hogy a brit birodalom második legnagyobb dominiuma közvetlenül Washingtonhoz és nem Londonhoz fordult segítségért és onnan várja megvédését az e világ részének bekerítésére törekvő japán akciókkal szemben.

A hadműveletek egyik legérdekesebb szakasza Burmában és Szumatra szigetén játszódik le. A leg-

utóbbi jelentések szerint a japánok az iravadi delta elfoglalása után már megszervezték a teljes ellenőrzést Burma déli része fölött és gyors meneteléssel megszállták Tuongo városát a rangun-mandalay vastvonal mentén, úgy hogy most már egyre jobban közelednek Mandalay felé.

Szumatra szigetén az északi parton kikötött japán haderő hat nap alatt, ötszáz kilométeres meneteljesítménnyel elérte az Indiai-óceán partján fekvő Fadang városát.

Az angolszászok sorozatosan megszegik a tengeri hadviselés nemzetközi szabályait

Tokióból jelenti a Domei ügynökség: Tekintettel arra, hogy az ellenség törvénytelen módszerekhez folyamodik a tengeri háborúban és teljesen figyelmen kívül hagyja a vonatkozó nemzetközi megállapodásokat, a japán haditengerészeti miniszterium pénteken rendeletet adott ki, mely revidálja az 1909 évi londoni megállapodáson, valamint az előző nemzetközi törvényeken alapuló és az 1914 évi 8 számú tengerészeti rendelettörvényben foglalt tengeri háborús intézkedéseket.

Shimada japán haditengerészeti miniszter a legutóbbi minisztertanács elé terjesztette ezt a határozatot, a japán kormány pedig egy semleges hatalom közvetítésével tudomására hozta azt az ellenség

országoknak. Shimada rámutat arra, hogy Anglia és az Egyesült Államok, a Japánnal kezdett háború kitörése óta teljesen tünteti magát a nemzetközi törvényeken és az elvakult gyűlölet és embertelenség háborús módszereit alkalmazza.

Enomoto professzor, a japán haditengerészeti iskola képviselője az új rendeletet magyarázva kijelentette, hogy a japán haditengerészet megengedett és jogos akciókra szorított és tiszteletben tartotta a vonatkozó nemzetközi megállapodásokat. Tekintettel azonban a háború kölcsönösségi jellegére, nincs értelme annak, hogy Japán továbbra is betartsa a tengeri hadviselés nemzetközi szabályait, amikor az ellenség ezeket szüntelenül lábbal tiporja.

Hazug jelentések arról, hogy Németország meg akarja szállni Svédországot

Stockholmból jelenti a Stefani-iroda: Jungquist, a jobboldali párt vezére beszédet mondott Svédország időszerű bel- és külpolitikai kérdéseiről és hangsúlyozta annak szükségességét, hogy újabb intézkedéseket hozzanak a Svédországban nyugodtan dolgozó kommunizmus ellen. Svédország kész minden áldozatra szabadságának és függetlenségének megvédelméért.

Berlinből jelentik: A Wilhelmstrassen a legutóbbi sajtókonferencián az egyik külföldi lap levelezője kérdést intézett azokkal a külföldön terjesztett jelentésekkel kapcsolatban, amelyek szerint Németország meg akarja szállni Svédországot.

Dr. Schmidt követ, a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője, aki, úgy látszik különösen jó hangulatban

volt, a feltett kérdésre halálisan komoly arccal a következőket válaszolta:

Tekintettel arra, hogy a világsajtóban jelentések láttak napvilágot Svédország ellen irányuló német katonai előkészületekről,

fontosnak tartom, hogy ne tikkoljak önök előtt többé egy tényállást: éppen az imént kaptam egy nagyon bizalmas jellegű jelentést és felhatalmazást annak közlésére, hogy Svédország tegnap óta német csapatok megszállása alatt nyög. Ez a tény azonban még néhány hétig titokban tartandó.

A jelenlévő külföldi újságírók, akik először feszült figyelemmel hallgatták Schmidt követ szavait, amidőn felismerhetővé vált a kijelentés gumyos jellege, harsogó nevetésben törtek ki.

MARÓCZY GÉZA

In memoriam Capablanca

Capablanca José Raul egyike volt azoknak a sakkozónak, akik már zsenge fiatalokkorban foglalkoztak a sakkjátékkal. Mesélte, hogy már négyéves korában heves sakksatákat vívott nagybácsijával, tíz-tizenkétéves korában pedig már bajnoka volt a nagyon előkelő havannai uri kaszinónak. A sakkozás mellett tanulmányait sem hanyagolta el, Newyorkba került, hol a diplomáciai pályára készült, amire nagy nyelvtudása is hivatottá tette. Később Cuba párisi követségéhez osztották be azzal a kedvezményvel, hogy sakktversenyeken bármikor résztvehet.

Newyorkban 1906-ban találkoztam vele először. A Manhattan sakk-körben két játszmát váltottunk. Sakkpályám tetőpontján állottam és a fiatal Capablanca nem birt velem, mint akkortájtban, a többiek sem, játszmavezetése azonban olyan eredetiséget és mélységet mutatott, hogy a kibicelő Marshallnak meg is mondtam, örüljön, hogy ez a fiatalember nem USA-beli, mert akkor az ő bajnokságának hamarosan vége lenne. Hogy mennyire jól ítélt, bizonyítja a három évvel később, 1909-ben vívott mérkőzésük, amelyet a 21 éves Capablanca 8:1 arányban megnyert. Marshall egyetlen vigasza a 14 döntetlen játék volt.

Első találkozásunk, mely hatással lehetett Capablancára, mert velem mindvégig szoros barátságot tartott és bizalmasának tekintett. Részben neki köszönhetem, hogy a világháborút követő 1919. évi londoni nemzetközi sakktversenyre a központi hatalmak sakkmesterei közül egyedül engem hívtak meg. Londonban is mindenben kezemre járt és olyan zárt klubokba is szabad bemenetet szerzett, ahová a cseh-szlovák Réti sem juthatott be.

A világvárosok nagyszállóinak pazar télikertjében esténként gyakran ültünk kettesben, fekete és likőr mellett, elbeszélgetve mindenről, csak magáról a sakkról, illetve elemzésekről, változatokról nem. Capablanca, a kifogástalan eleganciával öltözködő diplomata, igazi világi volt, figyelmes, kellemes társalgó, értett minden játékhoz, különösen a bridshez,

szeretetet táncolni, szórakozni, jól játszot teniszt és örömet talált a lovaglásban. Így azután nem csoda, hogy minden ajtó megnyitott előtte és mindenütt szívesen fogadták.

Józan gondolkodásának köszönheti sikereit. Eredménye utólrhetetlen. Kétségtelen, hogy sakktversenyen ő veszítette a legkevesebb játszmát. Egy kimutatás szerint 184-ből 7-et veszített. A világbajnoki címet 1921-ben szerezte meg dr. Lasker legyőzéseivel, eredménye 4 nyert és 10 döntetlen, veszített játszma nélkül.

Mestertársai is kedvelték, — amit nem lehet minden világbajnokról elmondani. Capablanca játékvezetése maga volt a teljes, tökéletes biztonság, a döntetlen kiegészítés kézben tartása. Pontosan, gyorsan látott és számított, ösztönszerűen elkerülte a veszélyeket. „Sakkkozó gép”, mondták versenytársai, s ez nagyon találó megállapítás, hibát alig vétett. A világbajnokságot 1927-ben veszítette el, Aljechin győzte le. Capablanca haláláig nem nyugodott bele a vereségbe és többször megkísérelte a revánsmérkőzés összehozását, de Aljechin huzta-halasztotta a dolgot és így nem sikerült újból találkozásuk.

A nagyműveltségű kubai, akit mindenki becsült, sakkjátékunknak csak elismerést és barátokat szerzett, játszmái fontartják nevét s okulásul szolgálnak a jövő sakknemzedéknek.

HANGYA

szövetkezet üzletrészei továbbra is jegyezhetők és befizethetők a „CORVIN” hitelesítőszövetkezetnél Magyar Házban délelőtt 9–11 és délután 4–6 óráig. Vasárnap délelőtt 9–12 óráig.

Áthelyezések és kinevezések az erdélyi és bánsági bírói karban

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lapban törvényrendelet jelent meg az üresedésben levő helyettes és segédbírói állásokra történt kinevezésekről, valamint a bírói karban történt áthelyezésekről. Erdélyi és bánsági viszonylatban a kinevezések és áthelyezések a következők:

Fancu Ioant az aradmegyei Siria (Világosra), Gardan Stefan a Bihor (Bihar) megyei Ceicara, Putini Aurel a Bihor (Bihar) megyei Vascaura (Vaskóhóra), Sabin Silviut az aradmegyei Savarsinra (Soborsinba), Sava Ioant az aradmegyei Halmagiura (Halmágyra), Zosu-Visarion Radut az aradmegyei Butenibe (Buttyinba), Rosculet Gheorghet a Brasov (Brassó) megyei Cernatuba (Caernátfaluba), Suceava Stefan a Fagaras (Fogaras) megyei Sercaicara, Stoica Zahariat Sighisoarara (Segesvárra), Oana Ioant a Tarnava-Miea (Kis-Küküllő) megyei Iernutra (Radnótra), Bordea Dumitru Fagarasra (Fogaras), Dobreanu Mihail Abrudra, Petrascu Ioant Devara, Russu Augustint Iliara (Marosillyére), Maris Ioant a Cluj-Turda (Kolozs-Torda) megyei Mociura (Mócsera), Caliani Valeriu Turdara (Tordára), Manjina Nicolae a Hunedoara (Hunyad) megyei Ghelarra, Moga Vasilet a Timis-Torontal (Temes-Torontál) megyei Chizitaura (Kiszetőre), Gligor Corneli Lipovara (Lippára), Andreica Vasilet a Timis-Torontal (Temes-Torontál) megyei Lovrinba, Benea Corneli a Caras (Krassó) megyei Bozovicira (Bozovicsra), Vasiliu Ioant a Caras (Krassó) megyei Bocsa-Montanara (Boksánbányára), Vamosiu Emilt Oravitara (Oraviciára), Munteanu Alexandru Buziasra és Chirila Mircea a Timis-Torontal (Temes-Torontál) megyei Giulvazra (Gyülvészre) az ottani járásbíróiságra segédbíróként kineveztek. Törvényszéki helyettes bíróként Cocos Remust a fagarasi (fogarasi), Fenechiu Costicat az abrudi, Pop Dorint a devai, Neamt Ioant a hategi (hátszegi), Tutea Ioant és Avram Nicolae a turdai (tordai), végül Negrutiu Ioant a timisoarai (temesvári) törvényszékhez nevezték ki.

TÖRVÉNYSZÉKI ÉS JÁRÁSBÍROI ÁTHELYEZÉSEK

A törvényszéki bírói, ügyészi és járásbírói karban az alábbi áthelyezések történtek: Rabi Vasile abrudi járásbíró a pesti törvényszékhez ügyésznek, Popescu Nicolae devai járásbíró az argesmegyei stroesti járásbíróisághoz, Stanescu Nicolae ideiglenes jellegű járásbíró a Hunedoara (Hunyad) megyei Ghelarról a muscelmegyei Domnestire, Cinea Aurel Florian ideiglenes jellegű járásbíró a Bihor (Bihar) megyei Vascauról (Vaskóhóról) az aradmegyei Savarsinba (Soborsinba), Cires Matei ideiglenes jellegű járásbíró Blajról (Balászfalváról) a husi törvényszékhez, Franc Mihail ideiglenes jellegű törvényszéki ügyész Bradról a iasi törvényszékhez, Francu Septimiu Sever járásbíró a aiudi (nagyenyedi) járásbíróiságtól az albauliai (gyulafehérvári) törvényszékhez ügyésznek, Diclescu Gheorghie ideiglenes jellegű ügyész Abrudról az aiudi (nagyenyedi) járásbíróisághoz, Paica Ioan ideiglenes jellegű járásbíró Lipováról (Lippáról) a lugoji (lugosi) törvényszékhez helyezték át.

HELYETTES- ÉS SEGÉDBÍROI ÁTHELYEZÉSEK

A törvényszéki helyettes bírói és segédjárásbírói karban történt áthelyezések során Zegreanu Aurel az aradmegyei Savarsinból (Soborsinból) az aradmegyei törvényszékhez, Stoicu Lazar Iuliu az aradmegyei Halmagiuról (Halmágyról) az aradi járásbíróisághoz, Fois Iuliu a Timis-Torontal (Temes-Torontál) megyei Giulvazról (Gyülvészről) a Bihor (Bihar) megyei ceical járásbíróisághoz, Pop Iuliu létszámfeletti állományban levő bíró a sighisoarai (segessvári) törvényszékhez, Apolan Nicolae a tutovamegyei Salcanestiről a brasovi (brassói) törvényszékhez, Bacila Ion létszámfeletti állományban levő segédbíró a fagarasi (fogarasi) járásbíróisághoz Radutiu Ion létszámfeletti állományban levő segédbíró a tarnaveni (dicsőszentmártoni) járásbíróisághoz, Soloveanu Mircea brasovi (brassói) helyettes törvényszéki bíró a bucaresti járásbíróisághoz, Chira Aurel segédbíró a Timis-Torontal (Temes-Torontal) megyei Buziasról a bucaresti járásbíróisághoz és Parvu Virgil segédbíró a fagarasi (fogarasi) járásbíróiságtól a sinaiai járásbíróisághoz helyezték.

Az olasz és német sajtó méltató cikkei Antonescu miniszterelnökhelyettes csütörtöki beszédéről

Rómából jelenti a Rador: A „Popolo di Roma” a „Messagero” beszámolója Antonescu Mihai helyettes román miniszterelnök beszédéről. Ismertetik azokat a körülményeket, melyek Romániának a Szovjet-unió elleni hadbalépését meghatározták, a lapok kinevelik a Duce és Olaszország iránti rokonszenvenyt, mely akkor nyilatkozott meg, amikor Antonescu Mihai megemlékezett arról a harcról, melyet Románia ma a barbárság ellen folytat s melyre ezeken a román vidékeken s a románokra havott örökségen kezdődött. A Fekete-tenger révén Románia Olaszország felé terjeszti karjait, mellyel a

faji, hagyománybeli és nyelvi azonosság elpusztíthatatlan szálai fűzik össze — írják a lapok a román miniszterelnökhelyettes beszédével kapcsolatban.

Berlinből jelenti a Rador: A péntek délutáni német lapok Románia szent háboruja cím alatt számolnak be Antonescu Mihai professzor, helyettes miniszterelnök csütörtöki beszédéről. Az esti lapok hozzáfűzik: Románia bolsevizmus elleni háboruja szent háboru, melyet Románia Európa mellett, Európa védelméért folytat. Antonescu tábornagy, a román állam vezetője, ebben a háboruban nem csak katonái marsallja, hanem népének is nagy tanítója.

A német nehéz tüzérség jó eredménnyel lőtte Leningrad hadifontosságu célpontjait

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német főhadiszállás szombaton délben kiadott legújabb jelentése szerint a keleti fronton a Keresztiszigeten az ellenség tegnap is folytatta eredményesen támadásait. A harcok során további tizenhat sovjet páncélos megsemmisült. Sebastopol kikötőjében a német zuhanó bombázók egy, négyezer tonna tartalmu kereskedelmi hajót elsüllyesztettek és egy szállító hajó annyira megsérült, hogy elveszté-vel lehet számolni. A német repülők teitalalásokat tek el hajóépítő műhelyekben és egyéb hadifontosságu üzemekben is nagy pusztításokat végeztek.

A Donec-szakaszon, továbbá a keleti front köpső és északi részén az ellenség újabb támadásait visszautasították, a saját támadások pedig a sovjet csapatoknak súlyos és véres veszteséget okoztak. A nehéz tüzérség jó eredménnyel lőtte Leningrad hadifontosságu célpontjait.

Március 13-tól március 20-ig a szovjet légi erő 16 repülőgépet veszített, ezek közül 298 légi harcban pusztult el, 14-et a légelhárító tüzérség lőtt

le, a többit a földön semmisítették meg. A német légi erő ugyanezen idő alatt a keleti fronton 22 gépet veszített.

Német repülők tegnap Malta szigetén nehéz és legsúlyosabb bombákkal több hullámban megtámadták La Venezia és La Valetta kikötőket, miközben nagy károkat okoztak.

A Földközi-tengeren és Északafrikában az ellenség öt vadászgépet veszített.

Német buvárnaszádok a nyugatafrikai és amerikai partok mentén hat ellenséges kereskedelmi hajót elsüllyesztettek 35.000 tonna tartalommal. Egy északamerikai érnaszádot szintén elsüllyesztettek. Az Atlanti-óceánon haladó ellenséges hajókaravánt egy német buvárnaszád négy torpedóval megtámadott, a heves elhárító tüzelés miatt azonban az eredményt nem figyelhette meg. Az Anelia körüli vizeken német repülők egy karavánból kilőttek egy, négyezer tonnás kereskedelmi hajót, egy nagyobb tartályhajót pedig bombákkal megrongáltak.

Román gyalogezred ragyogó fegyverténye a keleti fronton

Bucurestiből jelenti a Rador: 1942 március 20-án következő 23. számú napiparancsot adták ki: Az öböl napok és különösen a március 19-én lefolyt lyas harcokban a 33 gyalogezred nagyszerű vezetésével tünt ki. Hűsies magatartásért a hadsereg őt megemlékezem az ezred parancsnokáról, tisztjéről és legénységéről és különösen kiemelem a mádiik zászlóalját. A haza elismerését fejezem ki Ro-

mánia és az európai civilizáció sorsáért elesett hőskönet és kérem az élő vitézeket, ugyanazon uton folytassák a győzelemért, dicsőséges menetelésüket. Az ezred zászlóját legmagasabb parancsra a Mihai Viteazul érdemrend másodosztályu érdemjelével tüntették ki. Antonescu tábornagy-államvezető, a hadsereg főparancsnoka.

Római per tanúsága szerint

A hadvezetőség és a kormány közötti ellentétek okozták a francia összeomlást

Riómból jelenti a Havas-Ofi ügynökség: A római tárgyaláson folytatták a tanukihallgatásokat. A francia tábornok nyilatkozatával kezdődött a tárgyalás. Seiard kijelentette, hogy a parancsnoksága alatt állt hadsereg küzdőszellemé elsőrangú volt.

Kezdetben érozhető volt a légvédelemi fel-fegyverzés hiánya, ezen a nehézségen hamarosan segítettek. Tank-erő fegyverük kevés volt, alig fele az előirt mennyiségű. Nagy volt a repülőgéphiánya.

Daladier volt miniszterelnök közbeszölt és felvilágosítást kért a tanutól arra vonatkozólag, mit csináltak a lerakatokban levő tanktörökkel, melyek száma a fegyverszünet megkötésekor nagyobb volt, mint a háboru kezdetén.

A páncélos harciokocsikat illetőleg, melyek tüzelő-nyag ellé és tekintetében akadályok merültek fel,

Daladier rámutatott arra, hogy itt csak a hadvezetőség hibájáról lehet szó, mert az végezte a szóbanforgó gépek kipróbálását.

A következő tanu Ragaine tartalékos tiszt volt, a harciokocsik szakértője. Kijelentette, hogy a szóbanforgó hadianyag idővel javult és nagyon jó volt a hadműveletek kezdetén. Szerjnte

1940 májusában a francia hadsereg helyzete ragyogó volt.

Másfélórás szünet után harmadik tanuként Doyen tábornokot, a fegyverszüneti bizottság vezetőjét hallgatták ki. Doyen tábornok azzal kezdte vallomását, hogy külförséget tett a tényleges és tartalékos állománybeli tisztek és altisztek között és megállapította, hogy

a tartalékosok nehezen feleltek meg a katonai követelményeknek.

A negyedik tanu, Lanclud tábornok kikelt a

1936-37. évi forradalmi izgatás ellen, mely kihatással volt a csapatok küzdőszellemére. Meggyőződése, hogy a hadianyag és főleg a löszterhiány mellett

a vereség főoka a légierő fogyatékosága volt. Guy la Chambre volt légügyi miniszter, a per egyik fővádottja a bombavetők szerepével kapcsolatosan vitába szállt Lanclud tábornokkal. A tanu azzal fejezte be vallomását, hogy a csapatok küzdőszellemé 1939 szeptemberében elsőrangú volt.

Riccardo del Giudice

olasz nemzetmívelési államtitkár megérkezett Bucuresztibe. A magas vendéget a pályaudvaron a kormány nevében Marcu professzor, propagandaügyi államtitkár üdvözölte. A fogadtatáson megjelent az olasz követ, a hatóságok képviselői, a bucureszti olasz kolónia küldöttsége és számos közéleti előkelőség. Délután Riccardo del Giudice a királyi palotában beirta nevét a látogatók könyvébe, majd Renato Bova Scoppa olasz követ kíséretében kihallgatáson jelent meg Antonescu tábornagy-államvezetőnél és Antonescu Mihai helyettes miniszterelnöknél. Ezt követőleg látogatást tett Petrovici nemzetmívelési miniszternél, majd Marcu propagandaügyi államtitkárnál.

Kötelességmulasztás miatt táborba kerültek

Feljelentésben hívták fel a figyelmet arra, hogy a mezőgazdasági, beszerzési és értékesítési szövetségben, amelynek rövid román neve CECOPAVA, nagyarányu szabálytalanságok történtek. Annakidején Antonescu Ion tábornagy-államvezető maga vizsgálta át az ügyre vonatkozó iratokat és utasítást adott az eljárás megindítására. Múlt az idő és az eljárás megindítása késétt. Erre a miniszterelnökség utasítást adott, hogy a földművelésügyi miniszteriumban indítsák meg a vizsgálatot. Ennek folyamán azután kiderült, hogy Casanova Vasile, a földművelésügyi miniszterium könyvelési osztályának igazgatója és Manolescu Pavel mérnök, a miniszterium ellenőrző felügyelőségének igazgatója, akadályozták meg a vizsgálat lefolytatását. Erre Antonescu Ion államvezető nyomban elrendelte a miniszterium illetékes osztályában a vezetők leváltását és utasította az igazságügyi hatóságokat az egész ügymenet legszigorubb kivizsgálására. Egyben letartóztatták és internálótáborba utalták ugy Casanovát, mint Manolescut. A közvélemény a legnagyobb elégtétellel veszi tudomásul az államvezető-tábornagy in ézkedését, mely alkalmas arra, hogy a bizalmat az államvezetés iránt megerősítse.

Film készü! XII. Pius pápa életéről

Vatikánvárosból jelenti: XII. Pius pápa Aldozesütörtök ünnepén, május 14-én a Szent Péter-templomban püspöki jubileuma alkalmából misét pontifikál s mise közben szentbeszédet is mond, melyet a rádió útján közvetítenek.

A pápa jubileuma alkalmából egy bizottság „XII. Pius élete” címmel könyvet ad ki és filmet is készítenek, amely bemutatja a Szentatya életének és tevékenységének egyes részleteit.

Törnek-zuznak Egy ptomban az angol, ausztraliai és délafrikai katonák

Tuniszból jelenti a Német Távirati Iroda: Tuniszba érkezett hírek arról számolnak be, hogy az Egyiptomban állomásozó szövetségzett csapatok fegyvelni hiánya egyre jobban kihangsúlyozódik. Napról-napra megisméllődnek az ittas angol katonák vérekedései és az ausztraliai, valamint délafrikai katonák botránjai, akik betörnek a kirakatokat és szétzuzzák a gépkocsiblakokat. Mindezen kilengésekkel szemben a katonai hatóságok semmiféle rendszabályt nem alkalmaztak. A vétkeket nem büntetik meg. (Rador)

Pestisjárvány Kinában. Tokióból jelenti a Rador: Kinában, Ningsia és Suijan tartományokban pestisjárvány pusztít, amely egyre nagyobb méreteket ölt. Eddig mintegy egy millió kínai életét követelt a járványos betegségeknek. A sűrűn lakott tartomány lakossága a hegyek felé menekül, hogy megmeneküljön a járványtól.

CORSO (ARAD) Előadások 11:30, 3, 5, 7:30 és 10-kor
Tel. 23-64

Ma vasárnap először! A német filmgyártás egyik gyöngyszeme.
Érdekesítő izgalmas, kalandok és szerelmek

Éjfél után

G. raidine Karl, Kené Beltzen, Ursula Herling, Carl Raddatz

Legjobb híradó
Leonja b híradó

Vándornyomdászok századok előtt községről községre járva készítették az ösnyomtatványokat

Ötszáz esztendeje mult annak, hogy Johann Gensfleisch zum Gutenberg mainzi polgár 1438-ban, Strassburgban szerződést kötött Dryzehn Andrásval és társaival és pénztámogatásuk ellenében kötelezte magát, „összes titkos és csodálatos művészetekre” megtanítja őket. A szerződés szerint a sok titkos és csodálatos művészet között első helyen szerepel a könyvnyomtatás, amely akkor kiforratlanul már ott motoszkált Gutenberg agyában. Dryzehn András meghalt s helyette a mesélő új szerződő fele Fust lett, akinek anyagi segítségével aztán megszületett a könyvnyomtatás, aminek félezeredik fordulóját most ünnepli a világ.

Alig volt még találmány a világon, amely olyan gyorsan terjedt volna el mindenfelé, mint éppen a könyvnyomtatás. Ennek oka bizonyára az, hogy ez a művészi iparág a kultúra és a felvilágosodottság szolgálatában áll. Hozzájárult még az a körülmény is, hogy akkoriban vitatkozott egymással a reformáció és az ellenreformáció. Mindkét álláspont harcosai felhasználták a nyomdát, hogy a maguk eszméit terjeszték és a maguk álláspontját minél szélesebb körökben ismertté tegyék. Talán azért is van az, hogy az első könyvnyomtatók között számos a volt diák és a prédikátor.

A könyvnyomtatás nyugatról keletre való útjában 1473-ban jutott el Budára. Geréb László prépost, a könyveket kedvelő Mátyás király hűséges embere, kétezer ezüst forintot áldozott a nyomda felállítására és ebből a célból

Venecziából elhívatta Hess Andrást, aki Németországból a lagúnák mellé vitte el a könyvnyomtatás mesterségét.

Ebben a budai nyomdában már latin betűkkel nyomták a könyveket.

Erdélyes jelenség, hogy a budai nyomdának Hess András halálával történt megszűnése után egy ideig nem volt nyomda, aztán pedig egyre-másra jelentkeznek a vándornyomdások. Ezek a nyomdák hol itt, — hol ott keletkeztek, dolgoztak egy évig, kettőig, aztán a sok berendezés önkös szekerekre került és nemsokára más helyen kezdte meg működését. Ennek a vándorlásnak kétféle oka volt. Az egyik politikai és vallási volt. A nyomdatulajdonost részint saját eszméi, részint az általa előállított könyvekben hirdett tanok miatt üldözték és azért jobbnak látta a sátorfáját felszedni és biztosabb helyre menekülni. A vándorlás másik oka az volt, hogy a könyvnyomtató felkereste a megrendelőt, azt a férfit, aki könyvet írt és kiadni akart és annak lakhelyén és felügyelője alatt készítette el a könyvet.

Most a könyvnyomtatás ötszáz éves jubileuma alkalmával emlékezzünk meg ezokról a vándor könyvnyomtatókról.

Abádi Benedek volt ezek között sorban az első. Anyai udunka polgár, nagy a krakkói egyetem halgatója volt és megismerkedett Victor Janos Jejonos könyvnyomtatással, akinek műhelyében sűrűn megfordult. Az ott látott dolgok annyira elragadták, hogy megígérte a művészetet és később a Sárvár községhez tartozó Ujszigeten ültette fel tanyáját, ahol Wadasdy Tamás gróf és felesége, Kanizsay Orsolya tette számára lehetővé könyvnyomtató műhelyének berendezését. Azért választotta a Sárvárt, mert híret vette, hogy ott lakozik a tudós Erdősi Sylvester János, akinek nyomdafestékre váró munkái vannak. Ki is nyomta ennek a jeles embernek előbb magyar nyelvűt, majd utána magyarra lefordított Új Testamentumát. Abádi aztán elvándorolt Wittenbergbe, ahonnan mint pap előbb Eperjesre, utóbb Szegedre került és erre a két helyre magával vitte nyomdáját is.

Huszár Gál Anaxius pap és könyvnyomtató sokat vándorolt nyomdájával. A könyvnyomtatás mesterségét Bécsben tanulta. 1558 és 1559-ben Magyaróvárra, 1561 és 1562-ben Debrecenben, ahol tankönyveket készített, majd néhány kisebb helyen, 1577-ben pedig Pápán működött a nyomdája. Huszár Gál Anaxius ez utóbbi helyen is halt meg. Legtöbbnyire saját munkáit nyomta, de másokét is.

Hoffhalter Rafael különös alakja volt a vándornyomdászoknak. Lengyel nemesi család sarjadéka volt és eredetileg Skzenszki volt a neve. Politikai okokból menekült hazájából és akkor álnévről vette fel a Hoffhalter nevet, nehogy ellenségei rátaláljanak. Ezt a nevet azonban később is megtartotta és fia is ezen a néven szerepelt. Hoffhalter, aki Németországban sajátította el a könyvnyomtatást, 1565-ben Debrecenben kezdte meg a könyvek nyomását és több helyen működött.

Erdélyben állította elő Dávid Ferencnek, az unitárius vallás megalapítójának, két könyvét.

Halála után fia, Hoffhalter Rudolf a nyomdát 1573-ban a zala megyei Alsó-Lendvára szállította és az két esztendőig működött ott. Alsó-Lendva, amely abban az időben a Bánffy-család tulajdonát képezte, fontos végvár és kolostorhely volt. Lendváról, amelyet akkoriban Lindvának is hívtak, a nyomda Zrínyi György hívására Nedelice költözött és ott nyomta horvát nyelven Verbőczy István országbíró hármastörvénykönyvét. 1577-ben a nyomda tizenkét esztendő vándorlás után visszakerült Debrecenbe és 1588-ig maradt ott, majd 1589-ben Nagyváradra hurcolkodott. Hoffhalter Rudolf 1590 végén meghalt és a nyomda további sorsa ismeretlen. Mélius Péter munkáit Hoffhalter nyomta.

Bornemissa prédikátor a Balassa-család védelme alatt állott. A költő Balassa Bálinnak volt nevelője. Nyomdája 1573-ban Komjátin kezdte meg működését, néhány hónap múlva Sempté községbe — szemben Vágszeredával — került és ott állott fenn 1578-ig. 1579-ben azonban Semptéről elüldözték és akkor a Balassák detrekeői várába ment és ott állt.

Audiencián a „Világ Köldöke”-nél

Régen volt, talán igaz sem volt, pedig ma is negyven év távlatából előttem van az esemény. Alighogy érettségiztem a kitiñő piarista atyáknál, nyomban leszolgáltam önkéntesi évenem, beiratkoztam az egyetemre s azután az egyik napilapnál voltam lettem. Hazulról kaptam egy körutazási jegyet, némi aprópénzt és aztán indultam neki a világhörűli utnak, híven Baudelaire jelszavához: „Vivre c'est voyager!” (magyarul: élni annyi, mint utazni.) Láttam idegen országokat, másfajta népeket, végtelen tengereket, égbenylő hegyóriásokat, nyomasztó fenséges sivatagokat, beláthatatlan őserdőket, csodaszép prairieket. Utaztam gyalog, lóháton, tévé, ültem ószvér, szamar, elefánt és nyerges ökrök hátán de vi tek delizsánszon, palankinban és rikszában is. Az autó csak később született meg, a zeppelin és repülőgép is, azokkal csak a világháborúban volt szerencsém megismerkedni. A legkellemesebb mégis csak a tengeri utazás volt, ha csak teher szállító hajón vagy akár vitorlásra is. Sok élményem között a jávai partraszállásom hagyott maradandóbb nyomot. Viszont ez sem jutott volna az eszembe, ha most a japán háború aktualitásai között nem emlegetném olyan gyakran a fűszerszigetek legsodásabbikat.

A paradicsomi Jáva ismét gazdát cserélt. Eddig a holland királyi uralma alatt élte le napjait, most a Mikádó jogára alá került, pedig ősi uralkodója, a „Világ Köldöke”, ahogyan a Szuszuhunant, Jáva császáraját hivatalosan nevezik, — még mindig él és uralkodik Allah jóvoltából Szurekrtában, a nagy tűzhányóhegyek és őserdők aljában. Ez a város negyedmillió lakossal bír, amiből csak a császár udvartartásának személyzete kitesz vagy huszonöt ezer embert. A város kiterjedési kerülete 30 kilométer. Az idegen utasember, ha Szuszuhunannál audienciát akar kapni, bizony előbb erre konzulja segítségéig a császár „idősebb testvérétől”, ahogyan a holland királyi rezidens nevezik a malájok, kellett engedélyt kérni. Mataram császára, a szurakartai szultán, valamikor egész Jáva kényura volt, most azonban hatalmas csak erre a városra terjed ki s valójában a hollandus kormányzó az uralkodó. A szultán a várban, a kratongban rezidál, ahol mulatságok, evés-ivás és álommal tölti napjait, azonban elég nagy keleti pompában. Mi is kaptunk ilyen látogatási engedélyt s elindultunk fehér frakkban és trópusi sisakban öfelsége audienciájára. Aki nem látta, annak hiába írom le. A várkapuban a császári

totta fel a nyomdát, ahol 1548-ig működött. Ebben az esztendőben Bornemisszának sikerült Bárborok elhelyezkedni, ahol végre nyugalomban élhetett. O prédikátoroskodott és szorgalmasan vezette nyomdáját.

Nevezetes vándornyomdász volt Mentskovic Bálint, aki 1582-ben alapította a maga nyomdáját Galgóczon. 1586 elején a nyomdát Vizsolyba vitte át és ott 1605-ig működött. Ebben a nyomdában jelen meg 1590-ben Károli Gáspár görcei papnak és eszresnek teljes bibliafordítása,

amelyet a magyar reformátusok ma is használnak. Megjelenési helyéről ezt a bibliai vizsolyi bibliaának nevezik.

Tisztes hely illeti meg a vándornyomdászok sorában Manlius Jánost is. Sok-sok könyvet, könyvec két állítottak elő ezek a vándornyomdák. Számos termékük elkallódott, számos már csak a muzeumokban és könyvtárakban van meg. Sok kalendárium népszerű mesét és mondát, de számos értékes és maradó becsű művet is nyomtak. A vándornyomdászok szerény munkájukkal nagy szolgálatot tettek kultúrának és a szellemi fejlődésnek. Nyomdák lécsiny, ma sok izben teljesen jelen étkelen községekben működtek. Ma — mikor alig van helység nyom nélkül — ezek legtöbbjében nincs is nyomda.

Kolum Bácsi.

őrség dobszóval fogadja a vendéget. A gárdisták ros és kék egyruhájára csakugy csillog a sok arany sújtástól, a mellük teleaggatva villogó renjelekkel.

A csákót helyettesítő maláj kalapon hatalmas tollforgó. A bantalun (nadrág) ugyan avitt és rögyös cipő, csizma, szóval lábbeli, ismeretlen fogalom. Meztitláb vannak. A fegyverük, régi előtöltő pusdédapáink idejéből, csőveikből pávatollak kandikálnak ki békésen és a lándzsa, amely szintén virágkal van díszítve. A kratongban van a krapotk, császári nagy-hárem és a dáleminék (császári hergek) palotája. Természetesen minden agyagból bambuszból, szárított fűből és nádból álló tetőzet úgy, hogy egy jófajta csőszkunyhótól alig különböznek. Ellenben lent a városban vannak a holland ziden palotái, a modern szállodák és a színház. Tegyón élvezetes látvány a császár zoo-ja, ahol a típusok minden vadállatát láthatjuk. A császár egyszerű ad hetenkint hivatalos audienciát, amikor fantasztikus egyenruhában és nemzeti viselettel fölvonulnak az előkelőségek.

Az audiencia a négyszögletes várudvarban történik, amelynek közepén egy hatalmas kínai állnyon ül arany trónján öfelsége, a „Világ Köldöke”, a „marapi és szundjng védelmezője”, hat selymnapernyőtől védve. Németalföldi tábornagy egy ruhát vise, aransarkantyus, piros kardován pánkókat és régi ékszerrel dusan kirakott görkardot. Ujjain is csak egy fénylik a sok drágakő aranygyűrű. Fején rizsszalmából font jávai kalap kalok. Ugy néz ki ez a fejdísz, mint egy fordított kimondhatatlan szükségleti edényke. Bételt ráglandóan és nagyokat pököd vörös nyálával, de nem földre, mint a többiek, hanem egy arany edény amit négy diszruhás lakáj tart eléje. Az audiencia az ezereves udvari etikett szerint, meztitláb és metelen felsőtesttel kell a benszüllötteknek megjelenjen.

Különös látvány a hárem, amelyhez négyszáz asszony, százven tisztavérű hercegnő, százöt féléver királykisasszony és háromszázötven előknegyedvére dámacska tartozik és még kétszáz olajjai nő, akiknek gyermekei a császárt vallják neknek. Audiencia után ez az ezerkét százötven s több tagból is álló női hadsereg a maga ragyoselyemöltözékében és dusan felékszerezve körüljárja a kratongot. Elöl az unacsászárné, mögötte a császárnak tizenkét kedvenc felesége, majd a többiek a végét a valóságos szultána, akin nincs se selysem ékszer. Szolgák aranyesernyőt tartanak fejük fölül. Külön női testőrsége is van, amely száz, tizenkét év közötti leánykából áll. Ezeket is beosztják tizenhárom éves korukban már a hárem egyenruhájuk selym-szarong, bambusz sisak, jomfarkdíszítéssel és fegyverük a beretváles, kiszerű maláj krisz (kés.) A zenét benszüllött és holland katonák szolgálatják. A legtöbb audiencián holland rezidens is jelen van és a császár jobbján közben pompás szumátra-szivarokat szív. Akkor így volt és audiencia után Mijner van der Hoop luncshre látott bennünket vendégül, ahol negyszáz snapszait és szivarjait élveztek. (L. Z.)

MEGJELENT

az Erdélyi Gazdasági Egyesület naplára, amely Timisoarán (Temesvároitt) a Magyar Házban az E. M. G. E. irodájában szerezhető be

Római levél

Az örök város háborus hétköznapijai

A hideg lassan-lassan kezd eltűnni a római utcákról s egyidejűen a beszélgetésekből is, amelyeket idáig, mint legfontosabb társadalmi téma, korlátlanul uralt. Igaz, hogy a szaraz, csipős fagy helyett most ködös-nyirkos borulat, vagy dezsából szakadó eső, sár, szél járja, de a napok már hosszabbak, az este később köszönt be, úgy hogy az elsötétítést is ki lehetett tolni félórásckával, hét helyett fényolcra. Néhanyszor már langyos, simogató napfényt is megértünk s ebben az ígéretes tavaszi derűben "előledt és felfrissült egyszerre ez a didergésében oly felismerhetetlenné szürkült város.

Általában esodálatos és a legteljesebb elis-

Fegyelem —

Felületes hallásra a megszorítások listája elég terjedelműnek látszik, de ha ismerjük azt a rendkívül messzemenő, valóban mélyreható szociális igazságosságot, amely az új intézkedéseket a régebbieknél is jobban áthatja; megérthetjük, hogy a kiváltságos kevesek érdekei helyett mennyivel inkább a nagytömegek és népi erők jólétét szolgálja minden egyes parancs.

Az olasz államvasut békében Európának kétségkívül leggavallérosabb vállalkozása volt, mert a világ egyik részén se utazott annyi negyed-fél-háromnegyed potyautas, mint az ő vonalain. — teljes jegyárát fizető áldozatra azt hiszem a legöregebb kalauzok se emlékeznek. A jövő-menésről persze nehéz volt most egyszerre leszokni, úgy hogy a meghagyott vonatok zsúfoltsága már valóban orvoslás után kiáltott. A mostani nehéz viszonyok ellenére is egy-két különleges esetben kiűnön kezevémenyt vezették be.

Ezek közül csak kevések említünk: egy érzelmi s egy értelmi alapon elrendeltet.

Első: azok a szülők és közvetlen családtagok, akik a volt Jugoszláviában elesett fiú, férj vagy testvér sírját akarják felkeresni; megkapják a legnagyobb jegykedvezményt, a 70 százalékot. A másik rendelet az élelmiszerirétek vasuti tarifáját csökkenti 25 százalékkal, a borét, mustét 10 százalékkal. A háborus termelési-ellátási politika

példáson nagyvonalú,

csak át kell futni például a földművelésügyi minisztérium új kiírását a gazdáknak adandó prémiumokról a gabonafélék mázsái után, — hiszen a Battaglia del Grano-t, a Buczarast, amelynek Mussolini szerkesztőszavai egyszer már meghozták a diadalát az öntudatra ébredt gazdatársadalom számára, ebben a hosszú háborubban szinte naponként újra és újra meg kell nyerni.

Disciplina! Rispetto dei prezzi! Limitazioni. Controllo! Risparmio! (Fegyelem! Az árak tiszteletbentartása! Korlátozások! Ellenőrzés! Takarékoság!) — ezek nagyjából a korszerű szavak, amelyeket az újságok nap mint nap ismételenek. Igaz, hogy a spórolás kényszere rájuk is lecsapott, mégpedig ismételtén, úgy hogy a hajdani vaskos lapcsomók ma már olyan

legiesen karsuk,

akár egy hadikosztolással kombinált divatdéma, de ezeknek a jelszavaknak a hangoztatására még akkor is van helyük, ha az összes frontok tudósítói egyszerre Feodosiát, Bengázit, Szingapurt is jelentenek. A belső arcvonal külön kis csatáit, győzelmeit, áldozatait, kilátásait és jövőendő haditervét éppen úgy hozzák a lapok, mint a külső frontét. „Pro Memoria” vagy „Agenda della Massai” (A háziasszony emlékeztetőjeül, vagy: A háziasszony tennivalója) címen valamennyi külön rovatot nyitott arra a célra, hogy ebben reggelenként felsorolja: mit kell ma előjegyezni, mit és hol lehet vásárolni, milyen jegyre vagy igazolványra?

A „rancio unico“

A figyelmeztetés nem felesleges, mert immár minden élelmiszer racionalizálva van s különösen előjegyzésük fontos: aki bizonyos időn túl ezt elfelejtette, hiába van meg a jegye, nem juthat hozzá, mert

merésre méltó az az önfegyelem és önmegtartóztatás, amellyel az eddig oly könnyen és megkötetlenül élő olaszág a háborus rendszabályokat tudomásul veszi.

Február elseje óta ismét egész sor áldozatvállalás, lemondás, igénymérés járult a már megszokottakhoz, hogy hirtelen csak a bel- és külföldi dohány-neműek áremelését, a napilapok terjedelmének korlátozását, a villanyhasználat huszszázalékos csökkentését, a vasutijegykedvezmények beszüntetését s főképen az összes kategóriájú vendéglők „rancio unico”-ját említsük a Duce elnökletével megtartott miniszterközi bizottság határozatai közül.

takarékosság

a boltos is csak a prenotazióné-k arányában kapja ki a megfelelő központoktól az árut s — akár csak Berlinben — nem szolgálhat ki mást, mint aki hozzá előzően „beiratkozott”.

Február első szombatja pedig elhozta a legforradalmibb ujdonságot idáig: arancio unico-t az összes nagy- és kisvendéglőkben egyaránt.

Rancio unico szószert: egyszerűs közevést („rancio” a katona menésze is) jelent, jelen értelemben olyan „tábori konyhát”, amelyet nemrégben Németország is bevezetett s amelynek jelképes értelme itt is, ott is nem más, mint hogy az otthoniak étkezése azonos legyen a frontkatonák ellátásával.

A rancio unico azonban nem jelent piattó unco-t, azaz egységes tálat, mint a békebeli német egyfajkevasárnapok szalonnás borsója, ürühúsos kelkáposztája, vagy tyuklevése, amiket hatóságilag előre meghatározott sorrendben nemcsak Berlin összes vendéglőiben, hanem egész Németország területén felszolgálták, hogy a birodalom minden polgára, szegénye,

gazdagja pontosan ugyanazt az ebédet egye Bécsből Brémaig, mert itt a lenyeg csak annyi, hogy a szombati vacsorát s a vasárnapi ebédet és vacsorát kell hus, hal, vad, baromfi, belsőrész, tojás, sajt nélkül összeállítani, de hogy a megengedett leves, zöldség, gyümölcs milyen fajta legyen: a vendéglős dolga.

Három fogás: tehát a rancio unico nem is a mai német egytál-étel, nem is a spanyol háboru pénteki plato unico-ja, a felejtethetetlenül fehér babfőzelék füstölt karajjal, sonkával, a debreceninel is jobb és paprikásabb chorizo-kolbásszal... s utána rengeteg banánnal, körtével, fekete-kávéval. Zöldségleves, egy árticsóka kevés leveles spenóttal, egy mandarin: ez volt itt például az én első rancio unico-m a finom kis Ristorante Sant-Ignazióban, ami másodrendű étterem s így va men iberenne — ital, teríték, kenyér, bor-ravaló, félvegdiój nélkül — tízenyolc lira. Tekintve, hogy ezelőtt ugyanezért a pénzért szombaton és vasárnap húst is kaptunk (a rancio unico célja tulajdonképpen a husspórolás, ezért tették éppen szombati-vasárnapra, a hét két husos napjára, amelyekből most csak az egy szombat déli maradt meg!), a vendéglősök aránytalanul jól járnak, ami nem cél. Már folytak is az újságviták a rancio-ár rendezésére. Ha ezt megoldották, biztosan ismét úgy tele lesznek a hétvégi trattoriák vidám, hangos társaságokkal, mint ezelőtt, mert a spenót és cikória is jó, s jóllakni a rancio unicotól is épügy lehet, mint az ötfogásos dinétől, ha tudjuk, hogy

van célja és értelme annak a kis lemondásnak...
Megyeri Ella.

A mult és jelen ölelkezése

Danzigi benyomások

Régen leomlottak már azok az erős falak, amelyek az ősi Hansa-varost egykor öveztek és védelmezték. Egyetlen a fékezhetetlen folyam küép medréből, hogy mindent elsöprő áradattá váljék, úgy feszítette szét Danzig is a kőreje fonódo falgyűrűt, hogy elfoglalja a természet böles rendje értelmében a végtelen erdőségek, a tenger és a Visztulia között számára kijelölt új helyét és hozzákezdjen a jelen gyorsan lüktető élethez. De bármennyire is a jelennek és a jövőbe vetett törhetetlen bizalomnak és ez a város, az elmúlt hosszú évszázadok fagyos lehelete ott kísért ma is minden zugában. De nem csoda, mert hiszen ezek a hosszú évszázadok az elmúlt „nagy idők” formáltak meg Danzig külsejét és belső jellegét egyaránt, ezeknek köszönhető csodálatos szépségét és szépségéből kiáradó varázsos báját. A mozgalmas és dicsőséges idők emléke Danzigban örökké élni fog, mert a nagy idők tanui, amelyek átéltek a hosszú évszázadokat, a jövőben is hirdetni fogják azoknak a danzigi kalmároknak és harcosoknak naltalmát és gazdagságát, akik hajóikkal az akkori világ összes olyóút és tengereit bekalandozták, akik dicsőséges tengeri csaták során még az angol fiottát is legyőzték és akik Isten dicsőségére és a maguk tiszteletére pompas templomokat és tényes palotákat építettek.

Danzig keskeny utcáin bandukolok. Körülöttem a mozgalmas jelen mindennapi élete lüktet, mégsem tudok szabadulni attól az érzéstől, hogy történelmi események színhelyén járok. A „Langgasse” keskeny, ormos házai, a lenyűgözően szép „Lange Markt”, a karsu tornyu városháza, a méltóságteljes Artushof, a Neptun-kut, a díszes homlokzatu Zöldkapu és a szüziés érintetlenségében pompázó „Frauengasse” egyaránt a multról beszélnek. Mintha mindez körülöttem nem is a valóság volna, mintha csupán hatalmas színpadon járnék, ahol a nagy történelmi színmű kulcszáit már fölállították.

Akármerre nézek, mindenünnen a hosszú száza-

dok tanui tekintenek rám. Egyáltalán nem nyomasztó érzés, inkább csodálatosan felemelő! Ünken-telenül azokra az emberekre gondolok, akik ezt a várost megteremtették, akik minden büszkeségüket és öntudatosságukat, Istent vetett mérhetetlen hitüket és a jövő iránti bizalmukat templomaikba és házaikba építették bele. Ez a gondolat hidat ver az elmúlt századok és a jelen között.

Danzigban a jelen és a multat nem lehet egymástól elválasztani. A Mária-templom története 1240-re nyulik vissza és még sincsen Danzigban egyetlen templom sem, amely közelebb állana a jelenhez. A városházát 1378-ban kezdték építeni, de a főpolgármester még ma is innen irányítja a város sorsát. Az Artushof sem fiatalabb, de ma kevésbé alkalmas arra, hogy nagy ünnepek méltó keretét szolgáljon. A századokra visszanező Krantor tövében ma is hajók horgonyoznak és a Nagyalom, bár közel 600 éves, vigan örli most is a kövér lengyel síkság acélos buzáját. Danzig örül történelmi emlékü építményei szépségének és méltóságának, de nem állott meg a dicső multra való emlékezésnél, hanem minden erejével a jelen feladatait és a jövő tervei felé fordult. Talán azért nem iett Danzigból sohasem muzeum, hanem életkedvtől és tetterőtől duzzadó város, mely gyakran nehéz sorsát mindenkor bátran, feiemelt fővel viselte és a jövőbe vetett hitét soha el nem vesztette.

Szinte áhítatos csendben lépünk be a városháza híres vörös teremnek faragott tölgyfaajtáján. Ebben a minden zugából történelmi levegőt és méltóságot pompát árasztó teremben látta vendégül Danzig főpolgármestere a városban tisztelgő külföldi sajtót. Aki megérti az idők suttogó szavát, az ebben a helyiségben érezni fogja Danzig szívének dobbanását. Itt ahol egykor a danzigi tanács tartotta üléseit, történelmet csináltak. Itt fogadták a hatalmas Hansa- város megbízottai az európai államok követeit, itt folytatták le fontos tárgyalásaikat és itt döntöttek a háboru és béke fölött. Egyetlen kép vagy emlék sem idézi fel ennek a pompás teremnek történelmi multját. Ugy érzem, hogy a falak és a mennyezet valami nagy titkot rejtgető értékes szekrény részei.

Itt ahol királyokat láttak egykor vendégül, a nemzetközi sajtót vendégeli meg királyi módon a város főpolgármestere. A hosszú asztal vert ezüstbe öltözött pompája a középkor ötvösművész-tétől és Danzig gazdagságáról beszél. A nehéz gyertyatartókban sárgás lánggal, sercege égő gyertyák imbolygó fénye reszketve táncol a biborbárony székek magas támláján...

Dr. Szabó László

FORUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10
Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30 kor

Ma! Egy szerelem, amilyen még nem volt...
Egy szereposztás, amilyent még nem láttunk...

A vér nem bocsájt meg...

c. 20 Century Fox szuper-filmben — A főszerepekben a nők bálványja **Richard Greene**, **Gladys George**, **Brenda Joyce**, **Roland Young** — Műsoron kívül a legújabb 6. sz. **ONC.** és **UFA**-híradó **Todt** német államminiszter temetésével — Vasárnap d. e. 11-30-kor **maliné**

HIREK

Timisoara (temesvári) szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. Piața Brătianu 3. Telefon: 28-10.
Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama
hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.
Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
 évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
 Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
 pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
 Egyes példány ára hetköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
 fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek,
 gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
 rendes előfizetési díj kétszerese.

A megtért hindu népvészér

Az 1919-es ének nyári hónapjaiban, egy európai ru-
 hács, magányos hindu utas szállt be az Amritsarból Del-
 híbe induló expresszre. Az esti sötétségben nem nagyon
 látta, kik tartózkodnak a hálókocsban; felmászott a leg-
 magasabb ágyba, lefeküdt aludni — és a bekécs hánudból
 eszen az éjszakán vad forradalmár lett. Az alatta levő és a
 szemközti ágyakban ugyanis angol tiszték heverésztek. A
 hindu utas, Nehru, végignallgatta beszélgetésüket és
 oly hatással volt rá, hogy ez az ébren töltött éjszaka el-
 döntötte: Nehru az angolok vad ellensége lett. Amikor
 Délhíben kiugrott a vonatból, már tudta: élete eldőlt. Ó
 maga beszélté ezt így el.

Azután mégis minden egész másként fordult. Nehru,
 a főrangú hindu ügyvédet összesen tíz és fél évi fogságra
 ítélte. el, különböző alkalmakkor, az angolok. Hétszer
 állott bíróság előtt. Felesége is követte a bíróságra. Pedig
 Nehru a legelőkelőbb indiai kasztnak sarja; atyjá igen
 gazdag ügyvéd volt s óriási vagyonot hagyott fiamra. Neh-
 rúnak, ennek a kövérkés, beretváltarcu, ősz halántéku, jó-
 égszobarszemű urlembernek nem volt szüksége arra,
 hogy politikai pályát fusszon be. A cambridgei és harrowi
 angol intézetekben nőtt fel. Aztán, mint végzett jogász,
 hazatért Indiába. Egyedül csak a háromszázmillió hindu
 föláműveltségek szegénységét vitte a politikai küzdő-
 térré. Angolelles érzelmét robbantotta ki ez az emlé-
 kezetes éjszaka az expresszben.

A nyomor ellen küzdött a szociális érzékű Nehru.
 Sikerrel. A harc az angolokkal azonban idővel ellankadt.
 Angliával akkor történt a forradalmár első megbékélése,
 amikor tüdőbeteg felesége Svájcban haldoklott. Az an-
 golok kiengedték Nehrut a börtönből, hogy feleségét meg-
 látogathassa; utazásáról, utlevelekről is gondoskodtak.
 Az eszöny aztán meghalt és Nehru egyetlen kislányává,
 most még nagyobb büszkömmel vetette magát népe élet-
 érdekeiért vívott harcába. Nehru nővére rövidesen angol
 egészségügyi miniszter lett Indiában, ez indiai nemzeti
 kongresszus pedig beköltözött az alahabdi Nehru-pa-
 otaiba, amelyet a vezér még édesatyától örökölt. Az an-
 golokká való együttműködés ma már elfogadott gondolat
 a huszas éveken még oly szélsőséges Nehru-párt előtt.

— A nemzetvédelmi miniszter a sebesültek kö-
 zött. Bucurestiből jelenti a Rador: Pan'az tábornok,
 nemzetvédelmi miniszter pénteken délelőtt tíz órakor
 látogatást tett a Z. I. 350 számú kórházban, ahol An-
 tonescu tábornagy-államvezető megbízásából átadta
 a sebesülteknek az őfelsége I. Mihai király által adom-
 mányozott kitüntetések.

— Román tábornok tanulmányutja Németor-
 szágnak. Berlinből jelenti a Rador: Iliescu tábornok,
 aki néhány nap óta a „Német Ifjúság” szervezetének
 vendége, pénteken Augsburgba utazott, ahol megla-
 togatja a német ifjúság ottani szervezeteit. Onnan
 Heidelbergbe és a szomszédos helységekbe utazik,
 hogy az ifjúság iskolán kívüli nevelését tanulmá-
 nyozza.

— Német államtitkár körutja Romániában. Bu-
 curestiből jelenti a Rador: A Prahova völgyében és
 Brasov (Brassóban) tett látogatás után Stuckhardt
 Wilhelm dr. német birodalmi államtitkár látogatást
 tett Zarnesti (Zernest) és Cristian (Keresztélyfalva)
 községekben, majd Chisinauba utazott. Az utcákon a
 lakosság lelkesen ünnepelte a vendéget. Innen foly-
 tatta útját Tiraspol felé.

— Még mindig nem fejeződtek be a japán-
 szovjet megbeszélések. Tokióból jelenti a NTI: A
 kormány sajtótájékoztatójának nyilatkozata szerint
 a Japán és a Szovjetunió között hónapok óta folyó
 házassági tárgyalásokat még mindig nem tudták be-
 fejezni. A tárgyalásokban semmilyen újabb fordulat
 sem állott be.

— Emil Ludwigt Amerikában letartóztatták.
 Genfből jelenti a NST: A bellinzoni Popolo e Liberta
 jelentése szerint az Egyesült Államokban letartóztat-
 ták Emil Ludwigt ismert írórt kémkedés gyanúja
 miatt. Emil Ludwigt a háború kitérőse után utazott
 az Egyesült Államokba.

— Letartóztatott aranycsempészek. Bucuresti-
 ből jelenti a Rador: Bucurestiben lelepleztek egy ban-
 dát, amely aranyat, ezüstöt és devizát csempésztett vi-
 dékről a fővárosba. A csempészek vezetője Dvoracek
 V. és Schwartz Mór volt.

— A TÉLI SEGÉLY támogatása: keresztény
 felebaráti kötelesség. Aki a téli segély nemes és áldo-
 zatos munkáját adományával támogatja, hozzájárú-
 lásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét
 segíti elő.

— A spanyol vezérkar főnöke Berlinbe utazik.
 Genfből jelenti a NST: Ideérkezett jelentések szerint
 Londonban és Washingtonban igen nagy nyugtalan-
 ságot keltett az a hír, hogy a spanyol nagyvezérkar
 főnöke a közeljövőben Berlinbe látogat. Az angol és
 amerikai sajtó ezzel kapcsolatban emlékeztet Tozso
 japán miniszterelnök beszédére, melyben bejelentette,
 hogy rövidesen útni fog Gibraltar órája.

— BÍRÓSÁG ELÉ MEGIDÉZETETIEK ÉS
 ÜGYVEDEK UTAZÁSI ENGEDÉLYE. Bucurestiből
 jelenti: A bírósági tárgyalásra utazó felek és ügyvé-
 dek utazási engedéllyel kapcsolatban az igazságügy-
 miniszterium leiratot küldött a törvényszékekhez és
 ítélőtáblákhoz. E szerint a tárgyalásra utazóknak az
 illető bírói fórum által kiállított idézés, az ügyvédek-
 nek pedig az ügyvédi kamarák által kiadott igazolás
 alapján adnak ki utazási engedélyt. Az ügyvédeknek a
 visszautazáskor igazolniuk kell, hogy valóban részt-
 vettek a tárgyaláson.

— Meghalt Bozay Margit. Budapestről jelenti:
 Az irodalmi életet és a magyar asszony-társadalmat
 érzékeny veszteség érte. Bozay Margit, a népszerű
 író nő hosszú szenvedés után meghalt. Csütörtökön te-
 mették.

TAKARÉKOSODJUNK A PENYÉRREDEL!

— Agyonlőtt szerb kommunista vezér. Rómából
 jelenti a Rador: Szófiából közlik, hogy Mihailovicot,
 a szerb kommunisák vezetőjét Nedics tábornok ka-
 tonái harc közben agyonlőtték.

— Hőfűvés botemélt egy vonat. Kopenhágá-
 ból jelenti a Rador: Az utóbbi napok havazásai miatt
 Jütlandban az egyik mellékvonalon egy vonatot har-
 minec utassal és a vonat személyzetével együtt elte-
 metelt a hőfűvés.

— Kettős halálos ítélet kommunista tevékenység
 miatt. Bucurestiből jelenti a Rador: Meirovici Chers
 és Mihailovici Adolf, akik az ilfov megyei Fierbinti
 községben végeztek kötelező közmunkát, kommu-
 nista propagandába kezdtek a falusiak között, felfor-
 galó tartalmú röpecdútlakat osztogattak és sejtkebe
 akarták megszervezni a föláműveléseket. Feljelentésre
 a fővárosi haditörvényszék mindkettőjüket halálra
 ítélte. Az ítéletet végrehajtották.

— A szerb templomok kincseit senki sem rabolta
 el. Belgrádból jelenti: A belgrádi sajtó felháboró-
 dással fordul az ellenséges izgatott hírvetés egy újabb
 hazugsága ellen, amely azt terjeszti, hogy a németek
 a belgrádi patriarkátus egyházi kincseit elrabolták,
 hogy azután nevéstégesen olcsó áron elkotyavetyél-
 jék. Az ilyen propagandával nem lehet semmiféle ha-
 tást elérni — írják a szerb lapok —, mert minden
 szerb tudja, hogy a szerb templomok kincseit senki
 sem rabolta el és a német hatóságok a patriarkátus
 épületét átadták a szerb egyházi hatóságoknak.

— Görögország egyes részlein nem művelik meg
 a földet. Athénből jelenti, hogy az ottani német
 kerületi katonai parancsnokság elrendelte, hogy Gö-
 rögország összes polgármesterei azonnal állapítsák
 meg, hol lennének még Görögországban bevetésre al-
 kalmatlan területek. Az athéni sajtó ez alkalommal he-
 vesesen támadja az attikai földművelés lakosságát, mivel
 nem lát hozzá a művelésre alkalmas területek azon-
 nali megmunkálásához. Nem titok, írja az egyik gö-
 rög újság, hogy Görögországot csakis a művelésre
 alkalmas földek intenzív megdolgozása mentheti
 meg. Aki nem dolgozik, az állam ellensége s ezekkel
 szemben el kell járni.

**Ruhát
 kabátját
 legszebben
 festi
 tisztítja**

MÜLLER PETER
 Timisoara II., Mircea cel Mare 1

**Tavaszkabátokat, ruhákat
 fest, tisztít**
KNAPP
 modernül berendezett **vá lalata**
 ARAD, Str. Brătianu 2 4 sz. (Minorita-palota) Episcop
 pul Radu 10 szám,

Mindennapi isyerünket becsüljük meg. Gondol-
 junk a holnapra is! A takarékoság mindenkinek jól
 felfogott érdeke!

— Szerb hadifoglyok tértek haza. Belgrádból je-
 lentik: A szerb és német kormányok közötti megbe-
 szerezések eredményeként Németországból megérke-
 zett Szerbiába a szerb hadifoglyok első csoportja. A
 különvont összesen 400 németországi szerb hadi-
 foglyot hozott, akiknek legnagyobb része tiszt, kö-
 zülük több tábornok.

— A portugál rádió az anyaország és gyarmata kö-
 zött. Rövid idő előtt jelentették, hogy egy 10 kw-os
 rövidhullámú rádióállomás Lourenco Meiques részé-
 re a Telefunkenből megérkezett és hogy ennek üzem-
 bevétele nemsokára megtörténhetik. Időközben az
 ottani Rádió-Club az állomás végérvényesen üzem-
 bent átvette. A Telefunkenhez beérkezett jelentés
 szerint a portugál anyaországban a vétel kitűnő. Kül-
 önösen kiemelendő, a nagy hangerőség és a tiszta
 leadás. Egyben kiemeli a jelentés, hogy az új rövid-
 hullámú állomás az egyöntetű európai állomásoknak
 nemcsak hasonmása, hanem részben még jobb. Hogy
 a német értékmunka utóbb a távoli külföldön bebizo-
 nyult. örvendetes megállapítani. A Telefunken dacá-
 ra a háború időnek, a rendelők félnek értékes hifor-
 galmi eszközt állított szoleálatba, amely a portugál
 gyarmatot az anyaországgal összekötteti és az afrikai
 partoktól az Atlanti-óceánig hidat ver.

— Emelkedik Németország lakosságának száma.
 A német statisztikai hivatal legújabb közlése szerint
 az 1941. év harmadik negyedében Németországban
 420.000 volt az élveszületések száma, amely az előző
 évhez viszonyítva 5% emelkedést mutat. Ez a szüle-
 tés arányszám 1.4%-kal magasabb, mint az 1939. év
 harmadik negyedében, melyet a háború még egy-
 általan nem befolyásolt. Az 1941. év utolsó negyed-
 évében vagyis a statisztikailag egyáltalán megállá-
 pitható időszakban a születések száma magasabb,
 mint a harmadik negyedében.

— Elhárulnak az intelligencia akadályai. Dr. Ro-
 bin Gilbert orvos, egy orvosi szaklap hasábjain, nagy
 cikket ír az intelligencia válságáról. „Értelemiségünk
 csökken — írja a kitűnő doktor — az alkoholizmus,
 a rádió, a mozi, az autó, a politika, a reklám és a tul-
 zott jólét járulnak alaposan hozzá. ... Nos, elmélke-
 dik az „Effort” egyik cikkírója, most hogy szesz-
 fogyasztásunk lecsökkent, autóink állanak, a reklá-
 mot parihány korlátozza, alig politizálunk már, rá-
 diónak is csemetesebb — hetenkint egyszer a mozikat is
 bezáratják, tulzott jólétről pedig nem beszélhetünk.
 remélhetőleg jóval értelmesebbek leszünk, mint az-
 előtt ...

— Szabadkán kiöntöttek a kutak, száz ház össze-
 dőlt. Szabadkáról jelenti, hogy ott még be sem fe-
 jeződött az olvadás, de a hól és vadvizek máris ka-
 tasztrófális helyzetet teremtettek a város egyes ré-
 szében. Közel háromezer embert kellett kijklakoltatni
 mert a vadvizek összeomlással fenyegetik a sárbó
 épített házakat és eddig már száz ház összeomlott. A
 város egyes részeiben a kutviz egészen a föld széléig
 ér és sok helyen ki is öntött. A városban alig van
 pince, ahol ne lenne 30—40 centiméter magasságt
 talajviz.

— Kigyulladt a felvonó, — a bentlívőnek semm
 baja nem történt. Milánóból jelenti: Mambrini Má-
 ria milánói lakos Largo Porto 8. szám alatti lakásáb
 hazatérve este tízkor a felvonón akart feljutni a hete-
 dik emeletre. Eddig ki nem derített körülmények ké-
 zt a felvonó a negyedik és ötödik emelet között hir-
 telen megállt és néhány perc múlva kigyulladt. A si-
 költöző nő a házbellek nem tudták kiszabadítar
 szorongatott helyzetéből és csak a kivonult tűzoltó
 segítettek rajta. Mambrini Máriának az ijedségen k-
 vül csodálatoskép semmi baja nem történt.

— Boros és likőrösüvekkel támadtak a rablól
 Milánóból jelenti: Milánóban a Via Menotti 1. szá-
 r alatti itallerakataba tolvajok hatoltak be. A házme-
 ste és az egyik lakó, aki éjszaka érkezett haza, figyelme-
 lett a raktárból kiszűrődő viláosságára és amikor a
 ablakon keresztül nem láttak senkit sem a raktárhoz
 benyitottak. A tolvajok éppen az egyik oldalhelyisé-
 ben „tevékenykedtek” s amikor a két embert meg-
 pillantották, habozás nélkül teli boros- és likőrösüv-
 gekkel támadtak rájuk. A házmezt első csapási
 leterítették, azután a lakó baját látták el, majd ker-
 ket oldottak. A sérülteket kórházba vitték, állapotu
 súlyos.

— **POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSÉGETEKET** az ország iránt, mint ahogy a katonák a harc téren megteszik: Jegyezzetek visszatérési kölcsönt!

— **Távozik állásából Mihalescu Vasile aradme-gyei prefektus.** Mihalescu Vasile ezredes, Aradme-gye prefektusa az egyik aradi román lapban cikket írt, amelyben távozásra alkalmából bucsút vett a me-gye közönségétől. Magánértesülés szerint a távozó prefektus helyébe Hodor Victor közigazgatási vezér-felügyelő kerül.

— **Kukoricaiszt szétosztása.** Timisoara (Temes-vár) városa hétfőn és kedden különböző kereskedők-nél kukoricaisztet hoz forgalomba, kilónként 19 leies árban. A két napra a fejadag 500 gram. A ku-koricaisztet a 4. számú husjegyre adják ki.

— **A timisoarai (temesvári) evangélikus négy let évi közgyűlése** Kedden, március 24-én délután 3 órákor tartja rendez évi közgyűlést a timisoara (te-mesvári) evangélikus négyelet az egyházközség ta-nácstermében. A közgyűlés tárgysorozatán az elmu-t és a működéséről szóló jelentés a számadások, költség-vetés és a tisztújítás szerepelnek.

— **A kenyér Isten adománya.** Becsüljük meg, taka-rékoskodjunk vele!

— **Felemelték a dohányárakat** a meg nem szállt Franciaországban. Az áremelkedés általában 25—30 százalékos, de a lukszcigarettek árát száz száza-lékkal emelték.

— **Százmillió lírát örvölt.** Lorenzo Petrália ná-polyi cipész Buenos Airesből sürgőnyt kapott, hogy Argentínában meghalt az egyik fivére, akiről évek óta semmi hírt nem kapott. Az elhunyt száz millió lí-rát érő vagyonát a nápolyi cipészre hagyta.

— **Ezer kilónál kevesebb favasárlásnál nem kell külön engedély.** Timisoara (Temesvár) város kö-zelítési hivatala figyelmezteti a fakereskedőket, hogy a háztartásokban szükséges és ezer kilógramig terjedő favasárláshoz nincs joguk külön engedélyt kérni. Külön vásárlási engedélyt csak kazánfűtése-ke és intézmények nagyobb szükségleteire ad ki a város.

— **Amerika a sivatagi háborút gyaltorolja.** Was-hingtoni jelentés szerint Mac Nair altábornagy az Egyesült Államok szárazföldi hadseregének főpa-rancsnoka közölte, hogy kitűzték az első olyan had-gyakorlat időpontját, amely teljesen a sivatagi há-boru körülményei között folyik le. A hadgyakorlat a Colorado folyótól nyugatra elterülő vidéken tartják meg.

— **Elsőtétítés Newyorkban.** A Német Távirati Iroda közli, hogy Newyorkban most került sor elő-ször az elsőtétítésre. Az elsőtétítést a partól számí-tott öt mérföldnyi területen hajtották végre.

— **Új tükösköt fedezett fel** Vaeiaslae finn egye-temi tanár, a turkui csillagvizsgáló intézet vezetője.

— **Amerika üres ígéretei.** Buenos Airesből jelen-tik: Miután már február 1-től kezdve teljesen meg-szüntették az Egyesült Államokban a polgári célokat szolgáló személy- és teherautók gyártását, most meg-tiltották a személy- és teherautóknak Délamerikába való kivitelét. Ezzel behívóosodott, hogy a délme-rikai államok nem számíthatnak azokra az amerikai ígéretre, amelyek szerint az Egyesült Államok ezeknek az államoknak a behozatalában az eddigi arányt igyekeznek fenntartani. Mint ismeretes, az autógyártás beszüntetése egybefügg az amerikai autógyártók fegyverkezési célokra, tehát repülő-gép, stb. gyártására való átállításával. Az átállítás ed-dig nem csupán szilvós technikai problémákat vetett fel, hanem már az átállítást is előlított az az eve-re-polenségek, amelyek a szakszervezetek és vállalko-zók között kiéleződtek.

Papen Berlinbe utazott

Berlinből jelenti a Rador: Jól tájékozott forrás-ból közölték, hogy Papen ankarai német nagykövét március 19-én a török fővárosból Berlinbe utazott.

A Német Távirati Iroda isztambuli jelentése sze-rint Gerede, Törökország berlini nagykövete meg-érkezett Isztambulba.

Izmet Inönü török köztársasági elnök rénteken Izmirből jövet Isztambulba érkezett és kihallgatáson fogadta a berlini török nagykövetet.

A brit hajóhad súlyos helyzete

Amszterdamból jelenti a Rador: Alexander, a brit admirális első lordja a brit halmuszgálat köz-ből szerint a hadiflotta hetének alkalmából beszédet tartott és ebben megvédte sir Dudleyt, a tengeré-szet első lordját, akit nemrégiben bírálatban részesí-teték. Alexander kijelentette, hogy a brit hadiflotta, figyelembe véve azokat a világproblémákat, ame-lyeknek eleget kellett tenni, sokkal kisebb volt, sem-hogy háborúba lehetett volna bocsátani. Csupán a claros terveknek és a megfelelő vezetésnek köszö-nhetjük — mondotta, — hogy eddig fenttarthattuk m sünköt. Végül kijelentette, hogy Angliára rend-kívül súlyos harcok várnak és szerinte a legfontosabb probléma a brit tengeri utak nyitvatartása.

Ha Ausztrália négy héten belül nem kap segítséget — „tulkszó lesz“

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A Reuter-ügynökség melbournei értesülése szerint az ausztráliai külügyminiszter **csendes-óceáni haditanács sürgős felállítását javasolta.**

A tanácsban Ausztrália és Újzélend Angliával és Amerikával egyenlő jogokat kapna.

A külügyminiszter rámutatott az újságírók előtt, hogy a washingtoni vezérkar főnökök tanácsa, vala-mint a londoni háborúspolitikai tanács **nem szavatolja az erőfeszítések összeegyez-tetését.**

Hangsúlyozta, hogy az ausztráliai és újzélendi kor-mánynak az angol és amerikai kormánnyal azonos szava kell legyen. Bejelentette, hogy ébből a ósból Roosevelt elnökkel folytat majd mebeszéléseket és Kanadába és Angliába is ellátogat, hogy Churchilllel tárgyaljon.

Végül utalt arra, hogy minél nagyobb mennyi-ségű hadianyagot, elsősorban repülőgépeket küld-jenek Ausztráliába. Kijelentette,

hogy ha ez négy héten belül nem történi-meg, „tul késő lesz.“

— **A visszacsatolási kölcsönjegyzés meghosz-szabbítását kérték.** A timisoarai (temesvári) háztu-lajdonosok egyesülete kérte a kormánytól, hogy a visszacsatolás; kölcsönjegyzésnek március 25-én le-járó jegyzési határidejét hosszabbítsák meg és rész-lettörlesztést is engedélyezzenek.

— **VASÁRNAP: A MAGYAR NÖGYELET TEADÉLUTÁNJA.** A timisoarai (temesvári) Ma-gyar Nőgyelet március 22-én, ma délután öt órai kezdettel a Magyar Ház dísztermében teadél-utánt rendez, melyre ezuton is szeretettel meghívja az érdeklődőket. A jótékony célt szolgáló és a Vöröskereszt nemese emberbaráti munkáját is támogató összejövetel előkészítői kérik mindazokat, akik édes vagy sós süteményekkel hozzájárulnak a nőgyelet eme rendezéséhez, adományukat sziveskedjenek még ma, vasárnap délelőtt (legkésőbb délig), a Magyar Házba eljuttatni.

— **Vesztegetéssel vádolt ügyvéd.** A rendőrség őrizetbe vette Skutecky Miksa dr. timisoarai (te-mesvári) ügyvédet. Skutecky dr.-nak Brutus-utca 6. szám alatti lakásán szobát rekviráltak és az ügy-véd az első kerületi rendőrségen szolgálatot teljesítő Georgescu Laurentiu segédkomiszáriusnak ezer leít ajánlott fel, hogy a szobát mentesítse a rekvirálás alól. Az ügyvédet ezért vesztegetés címén őrizetbe vették és átkísérték az ügyészségre.

— **A magya- miniszterelnök látogatása a pápai nunciussnál** Budapestről jelentik, hogy Kállay Mik-lós magyar miniszterelnök és külügyminiszter kül-ügyminiszteri minőségében látogatást tett Monsig-nore Angelo Rotta budapesti pápai nunciussnál.

— **Halmozás nagyban.** A német rendőrség há-ku-tatást tartott Promper August möllersdorfi ke-reskedőnél és hatalmas titkos áruarkárt lepleztet le. Hétszáz kilo rizst vont el a kereskedő a szétosztás elől, tehát egy 5600 lakosú város teljes negyedévi adagját, azonkívül hatszáz pár cipő, három hordó zsir, háromszáz liter pálinka és nagytömegű, részben megromlott, eszokoládé és pamut volt a raktárban. A kereskedőt letartóztatták.

— **„A kleptománia korát éljük.“** A francia szálló-tulajdonosok panaszkodnak, hogy az utolsó hónapok egyre több szállóvendég viszi magával emléke — a lepedőt. „A kleptománia korát éljük“ — írja ezzel kapcsolatban Roger Salardenne. — Emberek, akik egész életükben becsületesek voltak, kezdenek lopkod-ni. O, nem pénzt loptak: csak a cigarettát, vagy a da-rab vaját, megkezdett palack bort, melyet könnyel-műen őrizetlenül hagyunk. A korlátozások nemcsak a feketepiacot szülték, hanem a lopkodóknak ezt az új, korszerű válfaját is. De ha a szállodások félnek a vendégeiktől, ezek sem kevésbé bizalmatlanok velük szemben. „Cipőiket nem merik az ajtó előtt hagyni s inkább a függönybe vagy az ágyterítőbe törlik bele“ — mondta kétségbeesve egy szállodatulajdonos.

— **Timisoarai (temesvári) anyakönyvi hírek.** Születtek: Floria Ilie ablaktisztító fia Eftimie, Klein Gyöző fogász leánya Diethlinde, Stancu Scarlat reno-ri fia Ioan, Schneider Mihály földműves fia Mihály, Mirci Mihai fodrász fia Liviu. Házasságot kötöttek: Szimon György műszerész és Seiler Irma, Molnar István napszamos és Kovács Viktória, Belevári Jo-zsef munkás és Pop Aurelia, Schmelzer Antal mű-építész és Bozsák Gizella, Tibuleac Nicolae vasuti tisztviselő és Tutencof Irma, Bartl Rezső hangszer-készítő és Tiefnitzer Margit, Angyalosy János ke-reskedő és Rauch Otília. Meghaltak: Weiss Miklós 73 éves vasuti nyugdíjas, III. kerület, Mihai Viteazul körút 24. szám; Motorca Anna 52 éves munkásnő, II. kerület, Dorobantilor-utca 30. szám; Müller János 67 éves zenész, Colonia Kunz (Kunz-telep); öz. Seichter Ernőné Heiszg Mária, 79 éves, II. kerület, Bontila-utca 8. szám.

— **Angol lap a lóversenyek ellen.** A londoni Ti-mes azt követeli, hogy Angliában szüntessék meg a lóversenyeket. A lap rámutat arra, hogy a lóverse-nyekre a nagy bezinkorlátozások ellenére ezrével vonulnak ki az autók. Ezenkívül Angliában 727 ver-senylovat tartanak, amelyek a hat tél hónap alatt nyolcszáz tonna zabot és kilencszáz tonna szénét fo-gyasztottak el. Hány tehenet lehetett volna ezzel a takarmánnyal eltartani? — írja elkéseredetten az an-gol

Felhívjuk a gazlaközönség fi-gyelmét, hogy **óromzárolt eckendorfi és takar-mány eukorré meg** bármilyen mennyiségben kapható a

HANGYA SZÖVETKEZETEK

szövetségénél, Aiud és aradi rak-táránál, Andrei Muresianu 7-9. Tel. 14-65

— **Összeszukkálták haragújukat.** A Carpa (Kör-pa) községben lakó Civig család tagjai megámad-ták Bota Petre községbeli lakost és késszurásokkal borzalmasan elcsufították az arcát. A Civig család bosszúból követte el tettét. Bota Petret súlyos sérülé-seivel kórházba szállították.

— **Rádió süketek részére.** A morvai német na-gyothallók szövetsége a napokban érdekes közle-ményt adott ki, melynek értelmében a süketek a kije-lőlt helyen és időben hallgathatják a fontos közlemé-nyeket. A szövetség ugyanis egy idő óta rendkívül érdekes és újszerű rádiókészülék birtokában van, melynek segítségével a teljesen nagyothallók is hal-gathatják a közvetítéseket. A készülék egy erősítő-ből és két hatalmas áramvezetékű áll, melyhez 2—26 pár különleges hallgató kapcsolható. Minden egyes rádióhallgató bekapcsolhatja a neki megfelelő hangerősséget és a különleges szerkezetű fülhallgató segítségével élvezheti az előadást.

— **Teljes elsőtétítés Vichyben.** Az utóbbi hóna-pokban tekintettel arra, hogy a kormány és a diplo-máciai testület Vichyben székelt, enyhítették az első-tétítési rendelkezéseket. Most azonban ismét teljes elsőtétítést rendeltek el.

— **Halálra ítélték a sebesültek tolvajait.** A Kélt-porosországban levő lycki különbírószék halálra ítélte két vádlottat, mert egy sebesültszállító vonaton meg-lopták a sebesülteket. Ugyancsak halálra ítélték két fiatal lengyel vasuti munkást is, mert egy sebesültszállító vonatról dohánrt és konzerveket loptak.

— **Anglia új kújbisevi nagykövete megérkezett állomáshelyére.** A Német Távirati Iroda közli, hogy a kújbisevi új angol nagykövét megérkezett állomá-s-helyére és megbeszélést folytatott Kalinnel, a leg-felső szovjet tanács elnökével.

Ügyeletes gyógyszerárak:

Vasárnap, március 22-én Timisoaran (Temes-várott) a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban az Unirii-téren levő Weisz gyógyszerár, Gyárvárosban a 3 August-uton levő Löw és a Petru Maior-téren levő Mejsner gyó-gy-szertár, Erzsébetvárosban a Lahovary-téren levő Cristea gyógyszerár, Józsefvárosban a Preyer-utá-ban levő Neurohr gyógyszerár, Mehalában a Corvin, Fratelian (Ujkisodán) a Panajoth és Freidorfon az Eremici gyógyszerár.

Hétfőn, március 23-án Timisoaran (Temes-várott) a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belvárosban a Sft. Ioan-utcában levő Irgalmasok gyógyszerár, Gyárvárosban a Maresaj Joffré-uton levő Schul gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Carol-uton levő Keller gyógyszerár, Józsefvárosban a Vacarescu-utca-ban levő Braun gyógyszerár, Meha-lában a Corvin Fratelian (Ujkisodán) a Panajoth és Freidorfon az Eremici gyógyszerár.

Vasárnap és hétfőn, Timisoara (Temesvárott) a mozik műsora a következő: Apollo: Egy éj melo-diája. Capitol: Egy élet meséje. Thalia: Szeretlek. Corso: Az elsodort ember. Fratelia mozi: Intermezzo. Roxi mozi (csak vasárnap): Fehér orgonák.

GYERMEKVILÁG

GYERMEKOTTHON — IMAHÁZ

Itt üttök, gyermekek, lábainál körben,
Olyan kicsi is van, aki bizony öiben.

Figyeltek szájam, a tündérvirág-mesét:
Tudom, Krisztus jár itt s angyalok szeretszét.

Máskor templom van itt: szól az ének, ige
S imádsággal megyünk Istenünk elibe.

Ünnepkor itt az Urasztala körül
Bünbánók serege szabad szívvel örül.

A ti jókedvetek lett most itten zene,
De hiszem, hogy itt van most is Isten szeme.

Sok segítő szívvel tele ez a terem
És mindegyik ott van a szószéken velem.

Fratelia (Ujkisoda)

Köznapok során is mindig ünnep van itt,
Ünnep, mert szeretet játszik, táplál, tanít.

Ami után nyílik a sok kicsi tenyér,
Az a karaj, bizony, urasztali kenyér.

A kis tiszta ruhák, miktől meg nem fáztok,
Szinte szebbek nékem, mint papi palástok.

Ugy jövök közetek, a templomba ide,
Hogy nóta s mese lesz szájjamban az ige.

Mikor enni adunk, vagy játszom veletek,
Én mindig úgy érzem, hogy ígét hirdetek.

Szepesi Nits István.

Muncurkó cukrászinas lesz

Gyerekek, figyeljétek ide. Muncurkóról mesélek.
Tudjátok-e, hogy kicsoda ez a Muncurkó? Muncurkó
fiatal bocs. Bocsnak hívják az öreg medve fiát. A
Muncurkó apja az öreg Dörmögő Dömötör medve, aki
az erdőben nagy barlangban lakik.

Muncurkó mindig nagyon szerette a mézet és
azért az erdőben gyakran fölkereste az odvas fákat,
amelyekben a vadméhek tanyáznak és megdézsmálta
a mézüket. A méhek azért bosszúból alaposan össze-
szurkálták az arcát. Muncurkó sirva szaladt haza pa-
pájához és elpanaszolta, hogyan járt a méhekkel.

— No majd elmúlik, — vigasztalta a bocsot a
vén medve, — de ha nagyon szereted az édességet,
hát akkor bevészlek a városba és beadlak inasnak a
cukrászhoz. A cukrászinas annyi édességet falhat,
amennyi csak beléje fér.

Muncurkónak nagyon tetszett a dolog. Így aztán
az apja másnap bevitte a városba és ott tényleg be-
adta inasnak a cukrászhoz.

Az első napon Muncurkónak még nem kellett
semmit sem dolgozni. A cukrászmester azt mondta
neki, hogy csak nézdegéljen. Muncurkó bámult is ele-
get. Majd kinyújtotta a szemét a csodálkozástól, annyi
tortát, csodálatos süteményt és habos fánkot készí-
tett a cukrász. A sok édes illat csiklandozta Muncur-
kó orrát és boldog volt, amikor a mester egymás-
után nyújtotta feléje a tepsiket:

— Muncurkó, kapard ki a tepsit! A morzsa mind
a tiéd!

A sok pompás tésztának még a morzája is finom
volt. És bár Muncurkó egész napon át két marékka-
l töltte azt magába, minél többet habzsolhat belőle, csak
annál többet kívánt.

Mikor aztán este későn vége lett a munkának, a
segédék főjét kívánták és elmentek. A mester ekkor
így szólt Muncurkóhoz:

— Muncurkó, most szépen kitakarítod a mű-
helyt. Ha ezzel elkészülsz, lefekszel a kemencepad-
lóra, mert az a te ágyad.

Ezzel a mester bement a műhellyel szomszédos
lakásba és Muncurkó magára maradt.

Dehogy is volt eszében Muncurkónak a takari-
tás. Még egyszer végignyalt a tepsiket és lábaso-
kat. Aztán azt gondolta, hogy minden tortából leha-
ran egy kicsit. Elég nagy maradt a torta azután is
maradt. Meg is csinálta mindiárt, amit elhatározott.
Vagy ötven tortában, amelyet ott hagyott a mester

egy nagy asztalon, hamarosan ott volt Muncurkó fo-
gainak a nyoma.

Egyszerre aztán az egyik magas polc tetején
megpillantott két csillogó rézkondért. Tudta, hogy
azokban azok az édességek vannak, amelyekkel a
cukrász a tortát megtöltötte. Töprengett, hogyan
is vegye le a magasból a két kondért? Aztán fényes
ötlete támadt. Kilenc tepsit az aljával felfelé egy-
másra rakott és azok tetejére állott. Éppen hogy el-
érhette két kinyújtott mancsával a két kondér szé-
lét. Nyújtzkodott, erőlködött, hogy a két kondért
lelmezze.

É akkor megtörtént vele a szerencsétlenség.

A nagy mozgolódásban a legelső tepsit félre-
csúszott és utána csúszott a többi is. Csakhogy hirtelen
nem bírta elereszteni a polcon álló két kondért és
azok rája zuhantak. Az egyikben fehér tejszínhab
volt, a másikban pedig folyékony csokoládé.

Először a csokoládé ömlött Muncurkóra, utána
pedig annak a tetejére a tejszínhab.

A nagy csörömpölésre felébredt a szomszéd so-
bában alvó mester és a műhelybe rohant. Amikor
látta, hogy Muncurkó mit csinált, nédpalcát kapott
föl és azzal — csapni! — alaposan elrakta az új
inas.

Az ütlegetésre Muncurkó kiszaladt a műhelyből
az udvarra, az udvarból az utcára. de a mester min-
denütt a nyomában volt és egyre lazszakolta. Csak
a város szélén maradt el mögötte a cukrász, de Muncur-
kó akkor sem állott meg, hanem futott meg az erdőbe
vissza és reggelre benyitott az apja barlangjába.

Dörmögő Dömötör éppen a frissen érkezett Déli
Hírlapot olvasta, amikor Muncurkó beállított. A vén
medve azonban nem ismerte meg saját bocsát és a
tejszínhabtól fehér és a csokoládétól barna foltos
medve láttára, azt hitte, hogy fiatal jegesmedve top-
pant be hozzá.

— Hé, atyafi, — mordult rája, — maga eltévesz-
tette a lakcímet. Nem itt van a jegesmedve hazája!

Erre azonban megszólalt az ismerős hang:
— Én nem vagyok jegesmedve, papa. Muncurkó
vagyok, a te bocsod.

Dörmögő Dömötör a csodálkozástól összezsápta
a két mancsát és éppen kérdezni akarta, hogyan vál-
tozott át Muncurkó jegesmedvévé, amikor nyílt a
barlang ajtaja és azon Muncurkó legnagyobb rémít-
letére belépett a cukrász. A mester lármázva elmond-
ta, hogy mit eszelekedett a műhelyben Muncurkó és
követelte, hogy Dörmögő Dömötör fizesse meg a
kárát.

Az öreg nem tehetett egyebet, minthogy elővette
nagy bőrbuzavarrását és kifizette a sok pénzt, ame-
lyet a cukrász az összeharapdált ötven tortáért, a ki-
öntött csokoládéért és tejszínhabért követelt. A cuk-
rász zsebre vágta a pénzt, aztán elment.

Dörmögő Dömötör mérgesen morgott a bocsra:
— No, megállj, Muncurkó, majd adok én neked!
Csak mekeresem a botomat!

Muncurkó azt azonban nem várta meg, hanem
kiszaladt az erdőre, ott megbujta egy bokor aljában
és órákon át nyalagatta magáról a sok csokoládét és
rengeteg tejszínhabot. El is rontotta nagyon a gyom-
rát és mire másnap Dörmögő Dömötör rátalált a
bocsra, az olyan beteg volt, hogy orvoshoz kellett
vinni. Ezért a verés elmaradt. Hogy később megkap-
ta-e, kérdezték meg tőle...

'Miért haragszik a kutya a macskára?'

Ha hiszitek, ha nem, valamikor a kutya meg a
macska a legjobb barátságban éltek. Soha nem vesze-
kedtek és amijük csak volt, egymással testvériesen
megosztották.

Történt egyszer, hogy elindultak ketten világgá
szolgálatot keresni. Nemsokára találtak is egy házat,
ahol a kutyát házörzőnek felfogadták volna.

— Nem oda Buda! — felelte a kutya. — Ha ke-
nyeres pajtásom, macska koma nem kell, én se kell-
jek!

Azzal tovább mentek, míg egy másik házhoz ér-
tek. Itt meg egyedül a macskát akarták volna felfo-
gadni — cipőtisztítónak.

— Nem oda Buda! — felelte a macska is. — Ha
kenyeres pajtásom, a kutya nem kell, én se kelljek.

Azzal mentek tovább, míg végre egy olyan hely-
re akadtak, ahol mindkettőjüket felfogadták. Bérül-
ket is a kutya meg a macska szabták meg: naponta
egy-egy font húst is fejenként.

Csóválta ugyan a fejét a gazda, kissé sokalta a
bért, de végül is megígérte.

A kutya meg a macska azonban nem érte be a szó-
beli ígérettel. Irást is kértek a gazdától. Az irásos
szerződést a macska vette át azzal, hogy valami biz-
tos, jó helyre elteszi.

Fel is vitte a padlásra, ott elrejtette a kereszt-
gerenda alá.

Jó darabig nem is gondoltak rá, meg voltál
elégedve a gazdájukkal.

Egyszer azonban már megunta a gazda, hogy
mindennap egy-egy font húst is adjon szolgáinak é-
nem is adott nekik többé.

— Nem így alkudtunk meg, gazduram! —
mondja a kutya. — Hus is jár naponta!

— Van irásunk is róla! — szolt a macska. Azzal
ugrott is fel a padlásra, kereste az irást a kereszt-
gerenda alatt, ahová tette, de bizony nem találta.
Csak néhány összerágott papírdarabka volt ott
széjjelzörzva. Meg egy csomó egér lustálkodott jó
lakottan a padlás gerendái között. A szegény macsk
mindjárt tudta, hányadán van.

— No, megálljatok, haszontalanok! — kiált
mérgesen és neki is ugrott az egereknek. Azok r-
megve bujtak el előle és azóta is ijedten menekülnek
valahányszor csak meglátják a macskát.

De vége lett ám a kutya és macska között is ör-
időkre a barátság! A gazda ugyanis azóta is te-
gadja, hogy köteles lenne naponta húst is adni
szolgáinak. A kutya ezért a macskát okolja. Val-
hányszor meglátja a macskát, azt ugatja neki na-
mérgesen, hogy teremtsd elő a rábizott irást, me-
e nélkül nem számíthatnak husra a gazdájuktól.
macska pedig az egereken tölti ki bosszúját, padl-
son, pincében, kamrában üldözi, pusztítja azóta
őket. És nem is remélhető, hogy végét érjen valaha
ez a háborúság köztük...

Ibolyát keresek...

Ibolyát keresek, hamvas kis ibolyát
Minden gondolatom édes vágy járja át.

Kezem a bársonyos levelet forgatja
Mégsem tűnik elő a tavasz virágja.

Hóvirág, vad nárcisz a dus bokor alatt...
Keüenc szép virágom merre s hol talál!

Zöld halom tövéből illatár száll felém
Sok lila ibolya tekint reám szendén.

Keblemre ölelem, csókomban fűrösöm,
Csendes kis szobánkba bevonul az öröm...

(Brad.) TóthKálmán.

Régi szén közmondások

Ki korán kel, aranyat lel, — vagy: hajnali da-
vezet a jóra! — Elég szép, aki ép. — Az idő elj-
senkire nem vár. — Kilti legjobban tudja, hol sz-
csizmája. — Többet ésszel, mint erővel. — Lass-
járj, tovább érsz. — Aki másnak vermet ás, ma-
esik bele. — Jó utitárs a tudomány. — Szemes-
áll a világ. — Több nap, mint kolbász. — A türel-
rőzsát terem.

Fiamnak a frontról

Kis fiam, a muszka fronton van szerető apád
Nyugtalanok az álmaid, ki vigyáz most reád?
Jó anyukád már az égből örködik fölötted
S mi lesz veled, hogyha én is elmegyek tetőled?
Oda, honnan visszatérés többé nincs a földre
Hall is sűrűn két szememből érted bánat könnye.
Este, mielőtt lefekszel, kicsi ágyastádba
Két kezdetet kulcsold össze könyörgő imára.
Kérd a jó Istent, hogy óvjon meg téged a bajtól,
S engem vezéreljen haza győztesen a harcból.
Nagynénédnek fogadj szót míg visszatérek hozzád,
Mert ha jót mondanak rólad, boldog a te apád.
Üröm könnye csillog akkor két szememben drágám,
Elkészönök kis fiam, mert én óvjon! Várj rám!

Simeria (Piski)

MOTT BETTY

Bandi bácsi

KÖZGAZDASÁG

A mezőgazdasági munkásbiztosítás kérdése a gazdasági minisztertartás előtt

Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Ion tábornagy-államvezető elnökletével gazdasági minisztertartás volt, mely először a román-német kereskedelmi és fizetési egyezmény végrehajtását tárgyalta. A mezőgazdasági munkások biztosításával kapcsolatban Antonescu Ion tábornagy-államvezető utasítást adott a földművelésügyi miniszteriumnak a kérdés tanulmányozására, hogy így a lehető legrövidebb időn

belül megvalósítható legyen a biztosítás.

Intézkedés történt abban az irányban is, hogy a nagyobb városok hálellátását már most fedezzék. Ebből a célból az államvezető úgy rendelkezett, hogy a jelenlegi hűtőberendezések számát növeljék. Ezzel elérhetővé válik majd, hogy a piacra kerülő hal mennyisége független legyen a napi termeléstől.

Az olajellátás legégetőbb problémája lett az angolszász hatalmaknak

A világ összes olajmozgását jelenleg évenként körülbelül kétszázötvenöt millió tonnára becsülik. A legnagyobb olajtermelő országok, amelyek közül az Egyesült Államok és a Szovjetunió a legjelentősebbek, az olajtermelésüknek csaknem felét a világ többi részére exportálják. Az olajtermelés a második világháború óta az ötszörösére emelkedett.

A természetes ilyen nagyarányú fokozása az Egyesült Államok és a Szovjetunió műve volt, de nagy szerepet játszottak ebben más országok is, amelyek legújabb állanak az olajprobléma központjában. Így például az angolok ma már hetészázmillió tonna olajat termelnek, holott egynek századdal ezelőtt még mindössze másfél millió tonna volt annak összhozadása.

Az irani telepekből már tíz millió olajat lehet termelni, viszont Irákban négy millió tonna az évi termelés, holott alig néhány évtizeddel ezelőtt még semmi szerepet nem játszottak ezek a végtelenül gazdag területek. Legbősegebben ontja azonban ma az olajútakat Venezuela, ez a sokáig teljesen elhanyagolt terület, az évi harminc millió tonna hozaddal szemben a statisztikában. Emeli még az említett országokban újonnan kitermelt olaj nemzetközi értékét az a körülmény is, hogy a csekély belső szükséglet révén a legtöbb olaj a kivitel rendelkezésére áll.

Venezuelából évente huszonöt millió tonna olajat vesz fel a világpiac, Hollandiából pedig hat millió tonna olajat vásárolhattak volna az angolszász hatalmak, ha a japán diadalok nem kereszteltek volna számításukat. Ezt a hiányt még növelte ama két millió tonna olajnak kimaradása, amelyet Birma és Észak-borneó termeltek.

Az angolszász hatalmaknak nyolc millió tonna olajról kell tehát évente lemondani a távolkeleti Ázsiában.

Ez a tekintélyes veszteség azonban még nem magyarázza meg teljesen a kár nagyságát. Az angol-amerikai veszteségek felmérése szempontjából ugyanis tudni kell azt is, hogy ezeken a távolkeleti területeken lehetett találni az annyira áhított repülőbenzinhez szükséges legjobb olajat.

A távolkeleti olajterületek elvágása tehát közvetve is nagy veszteséget jelent az angolszász hadviselőeknek, mert nem tudják azt pótolni. Az Egyesült Államok mindannak ellenére, hogy a világ olajtermelésének hatvan százalékát bírják, csak huszonhárom millió tonnát szánnak kivitelre. Ezt is csak úgy tudják megcsinálni, hogy a délamerikai államok olajkészletéből látják el részben a kivittelt. Az olajgazdag Szovjetunió nem sokat számít a világfogyasztási igények kielégítésére szempontjából, mert ugyyszólván minden olaját önmaga fogyasztja el. Az angolszász szövetségesek tehát

a távolkeleti háború kitörése óta ma nagyobb ellátási nehézségekkel küzdenek, annál is inkább, mert esőkkenő olajkészletekkel szemben egyre jobban emelkedik a fogyasztási igény a háború kiterjedése következtében.

Mindezen felül még egy körülményt kell figyelembe venni. A német buvárhajók ugyanis már nemcsak az Atlanti-óceánon és a Földközi-tengeren végzik munkájukat, hanem annyira előretörték, hogy Közép- és Északamerika kivittelt kikötőit is megközelelték. Az olajszállító tank-hajók tehát csak nagy veszteségek árán tudnak a nyílt tengerre ereszkedni, viszont déli kerülő utakon eszközödni az olajszállítást legyőzhetetlen nehézségekbe ütköztetik. És amit a németek az Atlanti-óceánon, ugyanazt cselekszik a japánok a Csendes-óceánon. Az olajellátás tehát, amelyet az angolszász szövetségesek a tengelyhatalmak Achilles-sarkának tekintettek, egyszerre rájuk nézve lett a legégetőbb probléma.

Görög munkások Németországban. Legutóbb újabb nyolcvázötven főből álló görög munkásokoztag utazott Németországba.

Berlinből jelentik: Londoni jelentés szerint a hadigazdálkodási hivatali parlamentari államtitkárság közli, hogy Liszabonból élelmiszerrel ellátott egy hajó Görögországba. A svájci kormány 4300 tonna gabonát bocsátott a görög lakosság rendelkezésére. Ennek ellenében az angol hatóságok nyeltek adnak Svájcban megfelelő mennyiségű gabonára.

Ezerhatszázmillió frank az északafrikai francia gyarmatoknak. A francia kormány most készítette a gyarmati költségvetést. A költségvetésben nyolcszázmillió frankkal szerenél a Szaharán keresztül vezető vasút építésének, valamint az algérii likótták, országutak és vasutak újjáépítésének költségeire.

Munkakamarai kirendeltség minden megyeszékhelyen. A munkügyi miniszterium elhatározta, hogy munkakamarai kirendeltségeket létsít minden megyeszékhelyen, ahol nincs munkakamara, valamint az ipari központnak minősített helységeken is.

A kender zárolás alóli feloldása. A katonai és polgári ellátási államtitkárság távirati rendelkezéssel feloldotta a kenderkészleteket a zár alól.

Emelték a mandzsuriai szójabab árát. A mandzsu kormány 9.75 yentről 12.3 yentre emelte a szójabab hatvan kilógramonkénti árát. Ugyanekkor a japán kormány közölte a mandzsu kormánytal, hogy a folyó évre a múlt évinél nagyobb mennyiségben importál szójababot Mandzsuriaiból.

Dán-norvég gazdasági egyezmény. Osloban aláírták a dán-norvég gazdasági egyezményt. A megállapodás értelmében Dánia élelmiszerket, elsősorban cukrot, valamint ipari árukat szállít Norvégiába, aminek ellenében mütrágyát és papírt kap.

Vetőmagvak:

eredeti „ERFURTI“

főzélék- és virágmagvak gazdasági és fűmagvak a legkiválóbb minőségben beszerezhetők:

Seminteria Agriculatorilor S. A.

(Mezőgazdák r. t. magüzetében ARADON, Bulevardul Regelie Ferdinand I. szám. Telefon: 14-63. szám.)

TIMISOARA IV., Piata Drăgalina 4. szám. Telefon: 34-70.

Árjegyzék kívánatra díjtalanul!

Határidő napló

MÁRCIUS 25:

Visszacsatolási kölcsönjegyzés lejár.

Az ökösdőségi adó visszacsatolási kölcsönnyújtávi történő kiegyenlítésének határideje.

Zsidók felülvizsgálásához megkivánt bejelentéseknek a munkakamaránál, illetve a munkakamarai kirendeltségnél létesített külön bizottságoknál való benyújtásának utolsó napja.

MÁRCIUS 31:

A hivatalos lap 1941 április 15-i 99. számában közzétett 1090. számú rendelettel helyettesített és nem Ötletége I. Mihai király arcképét viselő okmánybélyegek (timbre fiscale mobile) ujkra történő becserelésének végső napja.

Vasuti alkalmazottak és nyugdíjasok kedvezményes tűzfűszállítási bárcáinak érvénye lejár.

1, 2, 50 és 100 leies nikkei érmék végleges becserelésére eddig a napig kaptak felhatalmazást a pénzügyigazgatóságok és kerületi adóhivatalok.

Carol-fejes 250 leies érmék becserelésének határideje.

Mezőgazdasági haszonbérleti szerződések másolatának bemutatása az illetékes mezőgazdasági kamaránál.

Belföldi cérnagyarak raktárában levő cérnakészletek zárolás alóli feloldása.

Kertészkepesítő vizsgára szóló kérelmek benyújtása a földművelésügyi miniszterium szőlészeti és gyümölcsészeti osztályán (Ministerul Agriculturii, Horticulturii, Bucuresti, Bul. Domnites 1).

Az 1934 március 31. előtti állammal szembeni adósságok kedvezményes kifizetése érvényét veszti. Vadliba- és vadrucaadásati idény véget ér.

APRILIS 1:

1942-43. pénzügyi év megkezdődik.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző két heti készletről a nemzetgazdasági miniszterium termelési osztályához (Ministerul Economiei Nationale, Directia Productiei).

Rádió

VASÁRNAP, MÁRCIUS 22.

Bucuresti: 7.55 Hírek, hangverseny. 9.30 Isten-tisztelet. 11.00 Szimfonikus hangverseny. 13.00 Könyvnyű zene. 13.50 Németnyelvű hírek. 14.00 Hírek. 14.20 Könyvnyű zene. 14.30 Sebesültök órája. 15.30 A falu órája. 16.30 Előadás. 19.00 Könyvnyű zene. 19.50 Németnyelvű hírek. 20.00 Hírek. 20.05 Katonai rádiópost. 20.10 Rádiózenekar. 22.00 Hírek, sport. 22.20 Rádiózenekar. 23.00 Szórakoztató zene.

Budapest I: 8 Hanglemek. 8.45 Hírek. 10 Református istentisztelet. 11 Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15 Ifjúsági felőra. 12.45 Zenekari hangverseny, közben 13 Papp Jenő rádióórulója. 13.45 Hírek. 14 Hanglemek. 15 Mezőgazdasági felőra. 15.41 Szalonéős hangverseny. 16 Erdőn-mezőn (felőlasás.) 16.45 Előadás. 17 Hírek. 17.20 Cigányzene. 18 Zadravetz püspök előadása. 19 Zongora-hangverseny. 18.40 Spor-hangekők. 19 Hírek. 19.20 Mátya Sándor felőlasása a humoros magyar írásról. 19.45 Nagykőrösi énekar hangversenye. 20.10 Operatársulatok. 21.40 Hírek. 22.15 Szórakoztató hanglemek. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Táncczene. 24 Hírek.

Budapest II: 11.15 Cigányzene. 12.15 Vonósnégyes. 15 A mosoly országa című opera előadása. 18.15 Zongorahangverseny. 19.05 Táncczene. 20 Hírek. 20.10 Nagykőrösi énekar hangversenye. 20.30 Előadás. 21 A könnyű zene raiópostjának.

HÉTFŐN, MÁRCIUS 23.

Bucuresti műsora lapzártáig nem érkezett meg.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, utána hanglemek. 10 Hírek. 10.15 A kassai rádió műsorából. 11.20 Zongorajáték. 11.40 Felőlasás Algériáról. 12.10 Cigányzene. 12.40 Hírek. 13.30 Bajársi szövegát. 14 Szórakoztató zene. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.20 Szalonéős. 16.15 Felőlasás. 16.45 Hírek. 17.30 A rádiózenekar hangversenye. 18.35 Magyar költők szöprózája. 19 Hírek. 19.20 A német birodalmi rádió műsorából. (Hanglemek.) 19.55 Hurvadi Sándor: Halálos ellenségek című elbeszélése. 20.15 Mozart zongorahangverseny. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene. 22.35 Hanglemek. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Szalonéős. 24 Hírek.

Budapest II: 13.35 Zenekari hangverseny. 19.20 Német nyelvoktató és. 20 Hírek. 20.10 Magyar dalok. 21 Felőlasás.

KEDD, MÁRCIUS 24.

Bucuresti műsora lapzártáig nem érkezett meg.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, utána hanglemek. 10 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Operatársulatok. 11.40 Divattudósítás. 12.10 Szalonéős hangversenye. 12.40 Hírek. 13 Katonazene. 14.30 Hírek. 15.20 Ének. 15.40 Előadás a reggeli tornáról. 15.55 Hegyúhangverseny. 16.10 Előadás a bábjátékról. 16.45 Hírek. 17.15 Táncczene. 17.45 Felőlasás. 18.10 Nóták két zongorán. 18.30 Csevegés Tarka színészvilág címmel. 18.45 Énekar. 19 Hírek. 19.20 Lukács Margit szerelmes verseket szaval. 19.45 Mai operettzene. 20.40 Herczeg Ferenc: A bolcsi kupidó című egyfelvonásos vígjátékának előadása. 21.25 Ravasz László dr. református püspök előadása. 21.40 Hírek. 22.25 Madárjáték és toronyzene. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

Budapest II: 17.45 Táncczene. 18.10 Mezőgazdasági felőra. 18.40 Olasz nyelvoktatás. 19.05 Énekar. 19.25 Régi idők muzsikája. 20 Hírek. 20.10 A rádiózenekar hangversenye. 20.50 Elbeszélés.

UFA ÉS TOBIS FILMSLÄGEREK

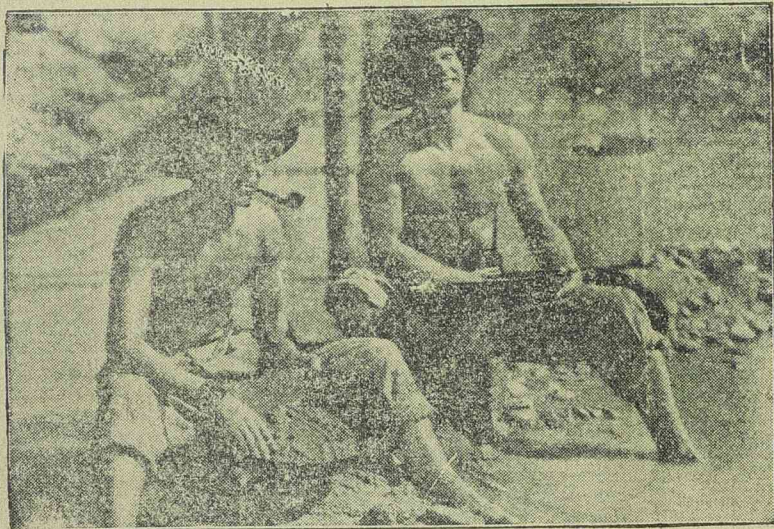
UFA FILM-FÖLDRAJZ

Ha kézbe vesszük a térképet és megjegyezzük rajta azokat a helyeket, hol az utóbbi időben készült, vagy készülő UFA-filmek lejárásznak, akkor csodálatos tarka és változatos képet kapunk. Európának hol az egyik, hol a másik részében, még Ázsia szélén is, bonyolódnak azok a cselekmények, amelyeket a filmszerzők élvezetes és sokszor izgalmas képekké dolgoznak fel.

Még Afrika sem hiányzik, mert Paul Wendlandt vadászpilótát az egyik északafrikai repülőtérről rendelik Berlinbe jelentés-ételre, ahol megismerkedik a Scalaban vendég szereplő Hanna Holberg énekesnővel. A főszerepeket ebben a „Nagy szerelem” című UFA-filmben Zarah Leander és Viktor Staal alakítják. A két ember utjai később Pómában és Párisban is keresztezik egymást és végül a nyugati hadszíntérre is elvezet. Európa számos helyét mutatja a mozgalmas cselekményű CPU című film is, mert messze szétágazó volt az a hálózat, amelyet a bolsevista szervezet szőtt.

Bécs két film központjában áll. Mária Terézia idejében Bécsben játszódik le a Tanc a császárral című film és ugyancsak Bécs a színhelye a Bécs 1910 című film cselekményének is.

Ázsia határán játszódik a Tamadás Baku ellen című film is, amely megmutatja milyen módszerekkel kísérelték meg az angolok 1918-ban azt, hogy a bakui olajmezők birtokába kerüljenek. A sors című film Bulgáriába vezeti a nézőt. Xanten, a szép régi város adja az Ég és föld között című film háttérét és a Tiroli hegyek csodálatos világa elevenedik fel a Violanta című filmben. Prága és a cseh erdők között bonyolódik az Aranyváros című film cselekménye, míg Pomerániát mutatja be a Bärenhofi lakodalom című film. A messzi tenger a Bucsú nélküli éjszaka UFA-film háttér és az 1940 évi nyugati fronton játszódik le a Junius 5 című UFA-film. Az UFA értékes filmjei tehát a művészi cselekményen kívül még messzi tájak szépségeivel is gyönyörködtetik a néző közönségét.

KARL MARTELL és VIKTOR STAAL az UFA egyik filmjében

Johannes Heesters jött, énekelt és győzött

Sokan nem tudják, hogy ez a temperamentumos énekes és színész Hollandiában született. A hollandusokat általában nyugodt és megfontolt embereknek ismerjük, akiknek vérmérséklete nem hajlik a könnyelműség felé, hanem inkább csak kívülről szemlélik az élet forró zajlásait. Annál hevesebben robban ki azután a szilaj életkedv, ha — mint Johannes Heesters esetében is — felülmelkedi a holland nyugodtságon és szakít a hagyományos holland nehézséggel.

Heesters Amersfoortban, a Zuidertó déli részénél levő álmos kis holland városkában született. Már

VILLI ROSE

a „Hazáért . . .” című UFA-filmben.

ifjúságában kivált a többiek közül és hamarosan az amszterdami színiiskola növendéke lett és azután az ottani színházban lépett a közönség elé. A siker nem maradt el és ő is járnai kezdte a kedvelt művészek utját. Néhány vendég szereplés után Belgiumon keresztül Németországba került, ahol szívélyes rokonszenvvel fogadták. A német színpad és film vendég-szeretően látta ki kapuját és ezzel biztosítva volt a fiatal hollandus sikereiben dus pályája. Mint a pazar kiállítású operettfilmek fiatal csillaga és mint csinos férfi hamarosan a közönség kedvence lett. A filmek egész sorozata bizonyítja a művészi képességeinek és barátainak száma ezzel arányosan napról-napra nő. Legutóbbi filmjében, az Illúzió című UFA filmjében egy fiatal földesurat alakít, és partnernője Brigitte Horney. Ez a művészpár ebben a filmben minden várakozást felülmutt és olyan alakítást nyújtott, mely valóban megérdemelte a kivételesen nagy sikert.

ANNA DAMMANN

A BUCSU NELKÜLI ÉJSZAKA CÍMŰ UFA-FILM FŐSZEREPLŐNŐJE

A szép hamburgi színésznő már nagyszerű hírnévnek örvendett, amikor átvette első filmszerepét. Az Utazás Triesz-be című filmben a csábító nő szerepét játszotta, aki megzavarja a fiatal házaspár családi boldogságát. Tulajdonképpen akkor fedezték fel. A démon szerepében is asszony maradt s szenvedélye nem külső kellekben nyilvánult meg, hanem belsőleg, sokszor egy mosolyban, vagy egy néma pillantásban. Mégis rendkívüli hatása volt, mert kifejező művészetében a vér csobogása a művészi intelligenciával egyesült. Alakítási tehetsége rendkívül sokoldalú és ezt eddigi szerepei is igazolják. A Bucsú nélküli éjszaka című filmben egy modern asszonyt sorolt alakít mint Karl Ludwig Diehl és Hans Söhnkers partnernője.

ZARAH LEANDER

a „Diadal utja” című UFA-film egyik jelenetében

Anyai büszkeség

Elise Aulinger, az Eladott nagypapa című Bavaria film egyik szereplője Felsőbajorország egyik falujában meglátogatta ismerősét. Megérkezése után sajnálkozva mondja barátnőjének:

— Hallottam, hogy legnagyobb fiad megbukott az iskolában!

— Igen — válaszolja habozva — de a megbukottak között mégis ő volt a legjobb.

FILMHIREK

HARMINC NYELVEN KESZÜL A NÉMET HETIHIRADÓ

Mint az UFA, a legnagyobb német filmvállalat üzleti jelentésében közli, a rendkívül népszerű német háborús hetihíradó ma már nem kevesebb, mint 30 nyelven készül. Az UFA filmszínházainak a múlt évben 75 millió látogatója volt, azaz 14 millióval több mint az előző évben.

KARL LUDWIG DIEHL

szakít a hagyománnyal és legközelebb már egy színi- és filmvígjátékban mutatkozik be a közönségnek. A vígjáték címe „Mondena” lesz. Partnerei Muráti és Iren von Meyendorff. Ugyanebben a filmben szerepel még Theo Lingner is, aki beleszeret egy szakácsnőbe. A szakácsnő — ki is lehetne más — a vicári Lucie English.

LILI MARLEEN — FILMEN

A világhírű és páratlan népszerűségnek örvendő Lili Marleen-dal énekesnőjét, Lale Andersent a CPU című UFA-filmben láthatja először mozivászaron a közönség. Lale Andersen — akinek hangját az egész világ ismeri — Karl Ritter professzor filmjében szólalt meg.

EGY MILLIÁRD MOZILÁTOGATÓ A NÉMET BIRODALOMBAN

Mint Göbbels propagandaminiszter a német filmipar és filmművészet képviselői előtt nemrég kijelentette, a német moziiparok száma 1941-ben már egy milliárdra rugott. A német filmipar továbbfejlesztésének egységesítése érdekében a német filmársaságok az újjáalakított UFA-részvénytársaságban csucsszervezetet kaptak. Az új szervezési intézkedés csak a technikai és igazgatási ügyeket érinti, az egyes vállalatok művész-szabadságát azonban nem korlátozza.

A SZINES FILM PROBLÉMAJÁT A NÉMETEK OLDOTTÁK MEG

Ezt a megállapítást olvashatjuk a Paris Soir mű párisi napilapban az UFA „Asszonyfurfang” című színesfilmjével kapcsolatban. Az első tőkés európai színesfilm Georg Jacobi rendezte.

UJ NÉMET TURISZTIKAI JELLEGŰ KULTURFILMEK

Az egyik németországi filmársaság a turisztikai jellegű filmek egész sorozatát készítette el. A filmek közül három rövidesen Bucarestben is bemutatják. Az egyik film a Reichenau sziget című, amelyet Wolfgang Müller-Sehn forgatott és fényképezett.

SPORTTESEMÉNYEK

Chinezul CAMT—SSMR mérkőzési rajtja ma délelőtt a tavaszi bajnoki idény

A Basarabia-kupa bajnoki küzdelmek csökkent létszámmal folytatódnak a ma kezdődő tavaszi idényben. A Timișoara (temesvári), az aradi és Jiul (silyölgyi) csoportok őszi fordulójának első négy helyezettje, valamint a bucaresti csoport első helyezettje csoportonként most egymás között mérkőzött meg és gólarányra mérte a Basarabia-kupa döntő szakaszába jutást jelentő elsőbbség szerzését. Az egyes csoportokban a bajnoki táblázat a tavaszi résztvevők egymás elleni őszi eredményeinek figyelembe vételével történik.

Igy például az első csoportban, amelyben az élen, összes résztvevők eredményeinek figyelembe vételével, az volt a helyzet: 1. UDR 11 pont, 2. Chinezul CAMT 8 pont, 3. SSMR 7 pont, 4. CFR 6 pont, most a rajt előtt a táblázat így fest:

1. UDR	3	3	—	—	7:0	6
2. SSMR	3	1	—	2	5:7	2
3. Chinezul	3	1	—	2	4:6	2
4. CFR	3	1	—	2	4:7	2

Az első csoportban elért eredmények szerint a Chinezul CAMT helye a második volna négy ponttal, míg az SSMR pont nélkül maradna.

A Chinezul CAMT vezetőinek véleménye szerint azonban fő az, hogy a csapat sportol, mert három mérkőzésen az így négy pont előnyvel rajtoló UDR-t a közeli színter lehetetlen. Az UDR tehát már bajnok-

nak tekinthető és a most következő három forduló már csak a helyezéseket hivatott eldönteni. Ez is valami, mert kilátás van arra, hogy ebből a csoportból esetleg két csapat jut a kupa országos döntő szakaszába.

Ezek előrebocsátásával is a Basarabia-kupa bajnokság ma induló tavaszi idénye érdekesnek ígérkezik. Az első mérkőzés Timișoara (Temesvárot) lesz, mert a szövetség intézkedése folytán a Chinezul CAMT—SSMR-mérkőzés a

Banatul-pályán délelőtt

fél tizenegy órai kezdettel kerül eldöntésre. A Chinezul CAMT azért, ha nem is volt idő a kellő hírverésre, mégis bizik közönsége támogatásában és reméli, hogy a csapat hívei a délelőtti időpont ellenére is szép számban keresik fel az idény első bajnoki küzdelmének színhelyét. A helyi árak rendkívül olcsók: 20, 35 és 50 lei és az illeték.

Az első csoport másik mérkőzése Resita (Resicán) van az UDR és a CFR csapatai között.

A Basarabia-kupa bajnokság további mai országos műsora: Aradon: Crisana CFR—Gloria és Astra—Mica. Lonea: Lonea—Minerul. Petroșani (Petroșény): Jiul—UM Cugir. Bucaresti: Juventus—Venus, Carmen—Sportul. Cluj: Rapid és Rapid—Unirea Tricolor.

Három nagy mérkőzés a magyar bajnokság mai fordulójában

A magyar labdarugó NB I mai fordulójára rendkívül érdekesnek ígérkezik. A sorsolás, zárójelben az őszi eredményekkel, ez: SzVSE—NAC (0:7), Ferencváros—WMFC (2:3), Elektromos—Ujvidék (4:2), SAlBTC—DiMÁVAG (2:4), Újpest—Szeged (2:2), Kispest—KolAC (2:1), Lampart—MÁVAG (1:0), Szolnok—Gamma (4:0).

A fenti találkozók közül különösen három nagyvívű mérkőzés emelkedik ki, amelyeken az élen állók igen veszélyes ellenfelekkel kerülnek össze. A WMFC-nek a Ferencvárossal szemben igen nehéz dolga lesz, mert az újvidéki vereségre nem lehetne győzelemmel. A Szolnok együttesének valamelyik könnyebb a dolga, mert odahaza játszik a nagy

meglepetések fiatal csapatával, a Gammával. Elkeseredett ellenfele lesz az Újpestnek a Szegedben, amely a sok tavaszi sikertelenség után, talán éppen a lila-fehérekkel szemben akarja megmutatni, hogy tudása nem veszett el.

A további mérkőzések során a szegedi vasutasok saját otthonukban sem látszanak a NAC-ra nézve veszélyesek. A Ferencváros feletti győzelem után bizonyára érdeklődéssel várják az Elektromos—Ujvidék mérkőzést is, bár ebből aligha lesz újabb meglepetés. A SAlBTC—DiMÁVAG-találkozón a honti csapat győzelme valószínű. Nem lehetetlen azonban hogy a kolozsváriak meglepetést okoznak Kispesten, míg a Lampart a már kiesésre ítélt MÁVAG-tól aligha tarthat.

FIGYELEM!

0 és új borok, likőrök, rumok és párlatok a

Hangya Szövetkezetek

nincszeténél, Aiud, Sándor-utca 2. Telefon 29 és aradi raktáránál, Andrei Muresianu 7-9 telefon 14-65

A Chinezul-CAMT csapatát Lupeni (Lupényba) hívják husvételre

A Chinezul-CAMT levelet kapott Lupeni (Lupényból), melyben a Minerul csapata kétnapos vendégszereplésre hívja meg a lila-zöldek együttesét és egyben kéri, hogy közöljék a feltételeiket.

A Chinezul-CAMT vezetősége kedden foglalkozik a meghívással és választást rögtön elküldi.

Sport hírek mindenfelől

A dán fedettpálya teniszbajnokságok során a vendég Pallada—Mitics horvát pár 6:3, 0:6, 6:2 arányban legyőzte a dán Jakobsen—Hening-párt.

Harbig, a kiváló német középtávúfutó, világrekorder, a szovjetek elleni harcok során személyes bátorságáért a német vaskeresztet kapta.

A délamerikai hatóságok közölték az ottani teniszszövetséggel, hogy nem tudnak teniszlabda gyártására gumit rendelkezésre bocsátani.

Peire, a nem régen hivatásossá vált olasz öklöző nagy feltűnést keltve az első menetben kiütötte súlycsoportjának eddigi hivatásos bajnokát.

Az innsbrucki nemzetközi vívóverseny elmarad, mert a német szakhivatal a tegnapi és mára tervezett viadalt technikai akadályok miatt lemondta. A versenyre hét nemzet adta le nevezését.

Madridban nagy öklővívóviadal volt, melynek során Alvarez a kilencedik menetben kiütötte Gonzálezet.

A timișoara (temesvári) városi mozik mai műsora

CAPITOL
Igazi nagy film!
Egy élet meséje
Főszerepben: **LUISE ULRICH, WERNER KRAUS, KARL LUDWIG DIEHL.** Egy tündérszép asszony élettörténete a szegény ifjúkorától az öregedéséig

THALIA
Mélységesen megindító filmdráma
Szeretlek
Főszerepben: **Sybilie Schmitz, Gustav Fröhlich, Gustav Diessel.** Egy el-6 hatalmát ön túllevő asszony először lesz igazán szerelmes

APOLLO
Egy éj melódiája
A főszerepekben:
Helli Finkenzerler, Hannes Stelzer

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor

Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor is

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbelszólón adják fel apróhirdetéseiket. Tekintettel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetések számlázása és a hirdetési díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedő alkalmazása révén költségesebb lett is jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetések díja a rendez díj kétszerese.

ÁRKÉPZÉS
Szakácsnőt keresek április 1-re. Bejárásbaleány is van. Reg. Maria-ut 10. sz. Arad. (1782)

Férfi fodrászüzletbe segéd azonnal beléphet, lehet nő is. Cim Buttyán V., Teius (jud. Alba.) (680)

Keresek éves bizonyítványokkal rendelkező csecsemőgondozónőt. Cim Reclama, Arad, Eminescu-utca 8. (1835)

Kifutófiút keresünk Timișoara (Temesvár) III. Carol-ut 45 szám. (675)

Tehnikai üzem keres adminisztrációs irodai munkákban jártas és a hazai nyelveket bírót. Ajánlatokat igény megjelöléssel „Erélyes” jelígre a timișoara (temesvári) kiadóba kéré. (671)

Ügyes gépszemfeszítő felvétetik. Cim a timișoara (temesvári) kiadóban. (3455)

40 dísznő, 5 tén és 1 lóhoz keresek egy 2—3 tagból álló, dolgozó családot, ki ezt a munkát érti, lakás és fizetés ellenében. Timișoara (Temesvár) II. Scolii-utca 11 szám, ajtó 1. (665)

Borbélysegéd kerestetik jó fizetéssel, Arad, Badea Cărtan 7, Krebsz Mihály. (1824)

Állást keres

Érettségizett, 30 éves, komoly asszony anyahelyettesnek menne, kimondottan ur háza. Vidék előnyben. Levéleket „Jólelkű” jelígre a timișoara (temesvári) kiadóba kérék. (683)

Mindenek menne 24 éves öz. asszony 5 éves leánykával, csekély fizetésért, ur családdhoz, Tormac, Ujtelep 574 sz. Gyere Jánosné. (669)

Házvezetőnőnek, anyahelyettesnek ajánlkozik 38 éves, intelligens, keresztény, egyedülálló urinő, idősőbb, jó módú uriemberhez. Tökéletes háziasszony, gazdaságban jártas. Vidékre is megy. Cim a timișoara (temesvári) kiadóban. (662)

Etnikai román, hadmentes, bucaresti ipari és kereskedelmi vállalat aligazgatója, román, német és magyar nyelvű önálló levelező, francia és angol nyelvtudással, tökéletes gyors és gépiró, gyakorlott könyvelő, állást cserélné megfelelő Timișoara (temesvári) elhelyezkedéssel. Ajánlatok „Capabil” jelígre a lap kiadóhivatalába adható le. (685)

Figyelem! Otthonra harisnya stoppolást válllok, elsőrendű munka. Cimeket „Harisnya” jelígre a timișoara (temesvári) kiadóba kérék (686)

Nagytakarítást vállal tiszta, megbízható fiatalasszony. Cimeket a timișoara (temesvári) kiadóba kéré. (5040)

Kiseb háznál házmesteri állást válllok. Cimeket Reclama, Arad, Eminescu-utca 8. (1834)

Lakás

Keresek irodából nagyobb szobát, telefonhasználattal. Cimeket Reclama hirdetőirodába, Arad, Eminescu-utca 8. (1831)

Snurtext-zsinór

bortni, passzománt stb. szövőüzem, (Butskó utódja), elköltözött Arad, Str. Marasesti 33. sz. alá, ahol továbbra is jutányosan és szakszertűen kivitelez minden e szakmába vágó megrendelést.

Adás-vétel

Ebédok, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszák és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara (Temesvár) IV. kerület, Kültl-tér 2. szám alatt, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3411)

VESZÉK

mindennemű márkás vitrin tárgyat, antik ezüstöt, bronz figurákat, keleti és belöldi szőnyeget antik intáziás butorokat üveg és porcellán szíveket Telefon 11-77

BIEDERMEIER

mű- és régiség kereskedés
Timisoara (Temesvár) I., Str. Mercy 1

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, lószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárakat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat Porcellánok és dísztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrédiláját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoara-ra (Temesvárra). Tempo, Arad (Fischer Eliz palota). Telefon: 19-75. (4028)

Keresek házakat, földeket, malmokat, szőlőket és telkeket. Nikolovits ügynökség Arad, Avram Iancu-tér 21. sz. (1774)

Modern házat Timisoara (Temesvár) megvételre keresek kétféle lelig. Ajánlatokat kérem „Kézpénz” jeligére a timisoarai (temesvári) kiadóhivatalba leadni. (5041)

Szülőkarok kaphatók bármilyen mennyiségben, Marian, Arad, Marasesti utca 4. Telefon 24-09. (1795)

Bélygyűjtők! Veszek és eladok bélyeggyűjteményeket, sorozatokat és egyes darabokat Európából. Elise Roth Timisoara (Temesvár) IV., Berthelot-ut 16. (660)

800 mm-es Schlick Nicholson cséplőgarnitúra benzinmotorral eladó Paulini Ernő gépműhelyben, Aiud. (3453)

Házak

1x3 1x2 4x1 bérház 2 millió 500 ezer
1x3 2x2 pécska-ut mellett 850.000 L
2x3 szobás sarokház Catedralei-tér
mellett 1 millió 500 ezer lei.
5x1 szobás bérház 650.000 lei
3x1 szobás bé ház 3-5.000 lei
3 szobás magánház közvetlen a
Catedralei-tér mellett 6.000 lei
NICOLOVICS ügynökség, Arad,
Avram Iancu-tér 21 sz.

szétszedhető 3x5 méteres cseréppel fedett deszkakamra, padlásszoba csatornával eladó, Arad, Grivitei-utca 33 sz. (1815)

Bicikli Baronia férfi vadonatúj, külföldi gumikkal eladó. Fűszerüzlet Arad, Nicu Filipescu-utca 11, Vitorony mellett. (1814)

Fajtiszt leghorn és költetni való garantált friss kacsatójas kapható Timisoara (Temesvár) Albinel és Martirul Conciatu-utca sarok, gyárvárosi szőlők. (666)

Eladó trenchcoat, fehér zakó öltöny (selyem-köppér anyag), egy pár chromszandál, alig használt állapotban, 10-12 éves gyermek részére. Timisoara (Temesvár) II., Marsal Joffre-utca 10., ajtó 9. (678)

MINŐSÉGI
HARISNYÁK

REISER

- tisztaselyem

a luxus selyemharisnya természetesselyemből felülmúlhatatlan anyag, munka

Areca

Ertca Superfin 314

a nagy igényeket kielégítő vékony Voile-harisnya

Areca

- Superfin 307

a pókhálóvékony selyemharisnya

Areca

- Gita

a nagyon olcsó utcai selyemharisnya

Areca

- Asta

a mindennapi harisnya rendkívül kiváló minőségben

Areca

Harisnyagyár készítménye, Sibiu

Zongora, eredeti rövid, páncélszerkezettel, eladó Érdeklődni 3-4-ig. Cim Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. (1828)

Veszek napi postaforgalomból összegyűjtött levélbélyegeket. A. Russu, Arad, Romul Veliciu-utca 1., ajtó 6., emeleten. (1827)

Keresek 3-4 személyes jó állapotban lévő fa esőlnakot Winkle Timisoara (Temesvár) I. P. Chinezul-utca 6. Telefon 25-92. (673)

Mérnöki műszerek földérőnek, szép barokk edédlő, íróasztal, előszobafal, Pallas Lexikon, műszaki könyvek, zongorakották, finom üveg- porcellánkészlet 12 személyes, kifogástalan katonaköpeny eladók. Timisoara (Temesvár) Bonnaz-utca 9 szám, bejárattal szemben. (658)

Zongorát vagy pianót megvételre keresek. Ajánlatokat „Zongora 42” jeligére a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek vagy telefon 26-77. (656)

Haláleset miatt sürgősen eladó feltetejű ház, nagy kerttel. Bővebbet Timisoara (Temesvár) Blaskovits telep, Murgu-utca 35 szám. (625)

Eladó egy modern gyermekkosci, alig használt konyhabutor, üstház üsttel, pénzszekrény, 200 kg-os mérleg, 80 m. hosszú vastag kenderkötél. Timisoara (Temesvár) IV., Fröbl-utca 36., II. em. 25. (3457)

Szmirna-szőnyeg 12 m² olcsón eladó. Timisoara (Temesvár) II., Bontila-u. 12. I. em., háztulajdonosnál. (688)

Mély gyermekkosci, sötétkék, jó állapotban eladó. Timisoara (Temesvár) III., Hold-utca 24. sz. (689)

Elsőáldozásra gyönyörű koszorú és fáttyol, ugyanott magashátú plüssdiván elad. Illy, Timisoara (Temesvár) III., Porumbescu-utca 110. szám. (677)

400 tojásos keltető-gép eladó. Demeter, Tormac (Végvár). (668)

Timisoara (Temesvár) IV., T. Vladimirescu-sor 27. szám, I. em., ajtó 7., 1-3 óra között. (684)

Eladó két darab új háromrészes ablak, 180x174 cm. Timisoara (Temesvár) II., Irlanda-utca 45. szám, Petőfi-csárda mellett. (682)

120 tojásos keltetőgép és söprűnyelgyártó garnitúra jutányos árban eladó. Timisoara (Temesvár) II., Dorobantilor-u. 5. (675)

Benzinmotor 4 hengeres Astra-gyártmányu, javításra szoruló, eladó. Dr. Corcea, Timisoara (Temesvár) III., Carol-ut 7. Telefon 14-04. (676)

Eladnám havi 6000 lejt jövedelmező részesedésemet, mely 250.000 lei értéket képvisel. Felvilágosítást szíveségből

Egy sötét diófurniós hálószoba eladó. Finitzer, Timisoara (Temesvár) III., Radulescu-utca 2., asztalos. (3456)

Házhely eladó az erzsébetvárosi szőlőkben. Nem agrár, nem zóna, 60.000 lei. Pinkerton-Boy Timisoara (Temesvár) Lonovici-utca 5. Telefon 25-56. (687)

330 KAT. HOLD

I-a bányai szántó, állomás mellett, 4 hold belsőséggel (7 épület, emeletes magtárakkal), nagy állattalomány és felszerelés 12.000.000 lei.

Hatschek, Arad, Carol-körut 17

Jókarban levő modern diófaebédlő eladó. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (1832)

Egy garnitúra cséplő eladó, 8-as magánjáró. Zabos József, Pecica (Pécska) jud. Arad. (1829)

Szallagfűrészt megvételre keresek. Halter, Arad, Radnai-ut 22. (1833)

A tavaszi ültetéshez szükséges
**Gyümölcsfákat
Diszcszerjéket
Rózsákat
és évelőket**
kérjük idejében megrendelni

Ambrosi-Fischer és Tsai

AIUD, Jud. Alba

Árjegyzéket kívánatra díjtalanul küldünk

5 kg. avas zsir eladó. Cim Reclama Arad, Eminescu-utca 8. (183)

Különbélt

Raplanokat készít, használtakat is új dolgozza már 250 leiert is, Glück, Arad Str. Bariuu 8. Avram Iancu-tér mellett. (402)

Műstoppolást vállalko elsörangú kivitelben. Cimeket „Műstoppoló” jeligére timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (402)

Poloskairást, parkettasuroást, garancia mellett vállal: Lovas, Arad. Buzvardul Regina Maria 18. szám. Házműternél. (402)

Email-drót

veszünk

Reisz, Arad, Goldis-utca 5 s

Elveszett március 20-án női táskák, tokkal és különböző tárgyakkal a színházban. Megtalálójá adja le Vion Lungulescu, Timisoara (Temesvár) Regina Maria-ut 19., vagy értesít 43-54, vagy 38-51 számú telef. 2000 lei jutalom ellenében. (500)

E. ATLASZ IB
KOZMETIKA

ARAD, Strada I. Vulcan 15 s

HATSCHÉK ÜGYNÖKSÉG

Arad, Carol-körut 17. (v. 46) Telef. 1-9

ARAK EZREKBEIN!

Házak: 50.000: erdélyi nagyvárosban modern blockház. — 8000: bev. bérház — 5500: 13 bérlemény, nagy jöv. 4500: ház 170. jöv. — 3500: bev. üz. szob. ház. — 3200: 5 bér. 160. jöv. — 2500: 2 modern, 3 kis lakás. — 2200: 1x4, 1x2 modern kompl. lakás, terraszok, kert. — 2000: elosztható telek 5 lakás közköznál. — 1600: főterénél 2 lakásos új vill. — 1400: bev. 2x3 sz. kompl. — 1300: sarokház II. ker. — 1000: 4 sz. mer. apartament, villa... — 900: emeletes 5 szob. 300 öl gyüm. nagy front, jó jöv. — Sagunánál új 3 lakásos. — 600: Vlaicu nagy kertes. — 500: Vitoronyi táján 3 b. b. kertes. — 400: II. ker. sarokház. — 380: gradistei 3 lakás. — 250: calacsi nagy kertes. — Földek: 1200: banati 330 k. h. I-a szántó, 7 épület. — 6700: Tsoarához közel 113 k. h. tany. — 6000: szőlő, gyüm. és bolgarkert, épület. — 4500: Lipovához közel 90 k. 1 — 3000: beltelék 12 k. h. — 2300: Arad lett I-a 23 k. h. — 1500: utvinisi cca h. tanyával. — Csereingatlanok

Két-háromszobás lakást

keres öskeresztény főtisztviselő, nem zónában, villamosmal köznyéken, egészszerűes, szta helyen, április 15-re vagy május elsejére. Ajánlatokat (cím, esetleg fizetési feltételeket) a DÉLI HIRLAP timisoarai (temesvári) szerkesztőségébe írek „PONTOS FIZETŐ” jeligére.

HIRDESSEN

a DÉLI HIRLAPBAN